

APSTIPRINU:
v/a „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” direktors

Andris Ozols

2012. gada 02. jūlijs

**Valsts aģentūras
„Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”
2011.gada publiskais pārskats**

**Rīga
2012**

SATURA RĀDĪTĀJS

1. Pamatinformācija.....	4
1.1. Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, funkcijas un struktūra.....	4
1.2. Darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas (apakšprogrammas)	6
2. Finanšu resursi un LIAA 2011.gada darbības rezultāti	8
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	8
2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu efektivitātes izvērtējums.....	10
2.2.1. Pievilcīgas uzņēmējdarbības vides, mazo un vidējo uzņēmumu attīstības nodrošināšana un uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstības sekmēšana.....	10
2.2.2. Valsts atbalsta politikas ieviešana	15
2.2.3. Latvijas uzņēmumu ārējās konkurētspējas pieauguma veicināšana	20
2.2.4. Drošas, līdzsvarotas un kvalitatīvas patērētāju apgādes ar enerģiju veicināšana ...	26
2.3. LIAA veiktie un pasūtītie pētījumi	26
2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu sasniegtie rezultāti un līdzekļu izlietojums.....	27
2.5. Būtiskākie pakalpojumi	29
3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai, kā arī informācija par veiktajām strukturālajām reformām un reorganizācijām	30
4. LIAA personāls	30
5. Komunikācija ar sabiedrību.....	32
5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi	32
5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izziņošanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti	39
5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru	40
6. 2012.gadā plānotie pasākumi	40
6.1. Galvenie uzdevumi 2012.gadā	40
6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi	40
6.3. LIAA finanšu saistības	41

Godātais lasītāj!

Valsts aģentūrai „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk LIAA) 2011.gads ir bijis saspringta darba gads.

Būtisks atbalsts jauno un esošo uzņēmumu veidošanās un izaugsmes veicināšanā bija Eiropas Savienības finansētās *Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmas* ietvaros sniegtie pakalpojumi. Varam lepoties, ka jau piekto gadu pēc kārtas rīkojam inovatīvo biznesa ideju konkursu *Ideju kauss*, un tā laureāti turpina jau patstāvīgu ceļu uzņēmējdarbībā, kā arī ar LIAA uzsāko Latvijā vēl nebijušas iniciatīvas īstenošanu – topošo uzņēmēju biznesa ideju televīzijas sacensībām *Firmas noslēpums*, kas guva lielu dalībnieku atsaucību un televīzijas skatītāju interesi.

Liels izaicinājums eksporta veicināšanas pakalpojumu īstenošanā 2011.gadā bija Eiropas Savienības finansētā projekta *Nozaru nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un eksporta konsultācijas* ieviešana. Īstenojot projektu, paplašinājām Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību tīklu, atverot pārstāvniecības Lietuvā un Ukrainā, kā arī realizējām jaunu eksporta atbalsta pakalpojumu - nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs. Īstenojot eksporta veicināšanas pakalpojumus ir apkalpoti 775 eksporta projekti, Latvijas uzņēmumiem sniegtas vairāk kā 1500 konsultācijas par ārējiem tirgiem un noorganizēta dalība 9 nacionālajos standos starptautiskajās izstādēs ārvalstīs.

2011.gadā būtiski ir pieaugusi interese par iespējām investēt Latvijā. Pārskata gadā ir ļoti veiksmīgi noritējusi ienākošo investīciju projektu apkalpošana, apstrādājot investīciju informācijas pieprasījumus, organizējot potenciālo investoru vizītes Latvijā, strādājot ar potenciāliem investīciju projektiem un veicot projektu pēc-uzraudzību. LIAA ieguldītā darba rezultātā projektiem īstenojoties, investīcijas sagaidāmas 70 miljonu EUR apmērā, radot vairāk kā 880 jaunas darba vietas.

Īstenojot investīciju piesaistē *POLARIS procesu*, tika noslēgti 8 sadarbības līgumi ar pašvaldībām un 9 ar zinātniskajām organizācijām, kas ir ļoti būtisks solis inovatīvas uzņēmējdarbības attīstībai Latvijā.

Pārskata periodā noslēdzās Eiropas Savienības TEN-E programmas ietvaros projekta *Ģeoloģiskā un ekonomiskā izpēte iespējamai pazemes gāzes krātuves attīstīšanai Latvijā, Dobeles rajonā un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētās programmas Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā* īstenošana.

Lai sekmētu inovāciju, jaunu produktu izstrādi un ieviešanu ražošanā, būtisks atbalsts uzņēmējiem bija *LIAA administrēto Eiropas Savienības 2007.-2013.gada plānošanas perioda fondu programmu* piedāvāto iespēju izmantošana. Pārdalot ES fondu finanšu līdzekļus, tika rasts papildu finansējums tām programmām, kuru ietvaros sniegtais atbalsts bija visatbilstošākais uzņēmēju vajadzībām.

2011.gadā turpinājās darbs pie Eiropas Savienības atbalsta programmu administrēšanas līdzsvarotas un kvalitatīvas patērētāju apgādes ar enerģijas veicināšanai, kā arī sociālo un daudzdzīvokļu māju renovācijai.

2012.gadā LIAA turpinās īstenot iepriekšējā pārskata periodā uzsāktās aktivitātes, tādejādi sekmējot uzņēmējdarbības attīstību, veicinot ārvalstu investīciju apjoma pieaugumu un palielinot Latvijas uzņēmēju konkurētspēju Latvijā un starptautiskajos tirgos.

Ar cieņu,

direktors

Andris Ozols

1. Pamatinformācija

1.1. Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” (turpmāk LIAA) juridiskais statuss, funkcijas un struktūra

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr.814 2003.gada 24.decembrī (prot. Nr.65,29.§) tika reorganizēta bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība „Latvijas Attīstības aģentūra” un izveidota valsts aģentūra „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra”, kas sāka darbu 2004.gada 1.februārī.

LIAA ir LR Ekonomikas ministrijas (turpmāk – EM) pārraudzībā esoša valsts iestāde. LIAA darbu vada direktors. Direktoru ieceļ un atbrīvo no darba Ekonomikas ministrs.

LIAA juridisko statusu, funkcijas, uzdevumus, kompetenci, tiesības un tiesiskuma nodrošināšanas kārtību nosaka Publisko aģentūru likums un Ministra kabineta izdotie noteikumi Nr.746 „Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” nolikums”.

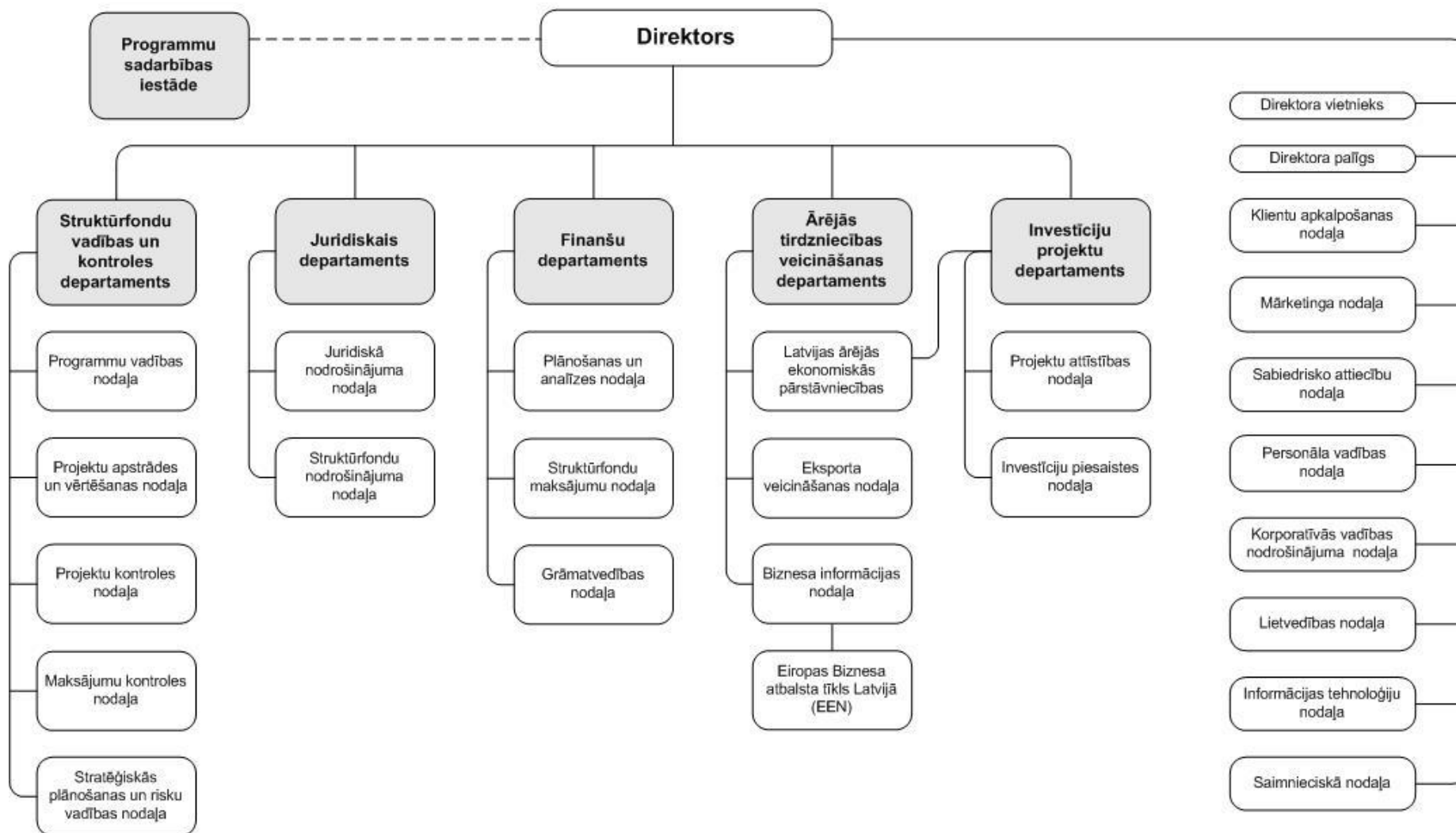
LIAA funkcijas ir:

- 1) veicināt Latvijas uzņēmēju (komersantu) ārējo tirdzniecību;
- 2) iesaistīt Latvijas ekonomikā ārvalstu investīcijas;
- 3) īstenot pasākumus saskaņā ar valsts atbalsta programmām privāto uzņēmēju (komersantu) atbalstam;
- 4) veicināt valsts un privātās partnerības projektu ieviešanu.

LIAA struktūra izveidota atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām un darba organizāciju nosaka LIAA un struktūrvienību reglamenti.

LIAA organizatorisko struktūru skatīt 5.lpp.

Valsts aģentūras "Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra" struktūra

1.2. Darbības virzieni un mērķi, kā arī īstenotās budžeta programmas (apakšprogrammas)

LIAA darbības mērķis ir sekmēt uzņēmējdarbības (komercdarbības) attīstību, veicinot ārvalstu investīciju apjoma pieaugumu un palielinot Latvijas uzņēmēju (komersantu) konkurētspēju Latvijā un starptautiskajos tirgos.

LIAA darbības plānā ir noteikti galvenie darbības virzieni:

Pievilcīgas uzņēmējdarbības vides nodrošināšana, mazo un vidējo uzņēmumu attīstības sekmēšana un uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstība.

Šī darbības virziena ietvaros 2011.gada galvenie uzdevumi bija:

- organizēt informatīvus un izglītojošus pasākumus, nodrošinot uzņēmējdarbības veicināšanas un inovācijas motivācijas Eiropas reģionālās attīstības fonda (turpmāk – ERAF) programmas aktivitāti *Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai* īstenošanu;
- īstenot pasākumus inovāciju valsts atbalsta programmu potenciālo lietotāju informēšanai, apmācībai, kvalifikācijas celšanai;
- veicināt jaunu, dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu veidošanos un attīstību Latvijas reģionos, īstenojot ERAF programmas aktivitāti *Biznesa inkubatori*;
- īstenot vienotā Eiropas biznesa atbalsta tīkla Latvijā (Enterprise Europe Network (EEN)) noteiktos pakalpojumus;
- veicināt dizaina pakalpojumu izmantošanu rūpniecībā, konkurētspējīgu eksporta produktu izstrādes nodrošināšanai;
- veicināt sadarbību starp uzņēmējiem un zinātniskajām organizācijām, atbalstot jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu ražošanā, kā arī nodrošināt uz zināšanām un inovācijām balstīta ekonomikas modeļa veidošanu;
- sekmēt tehnoloģiju pārnesi un veicināt sadarbību starp pētniecības institūcijām un uzņēmējdarbību.

Budžeta programmas/apakšprogrammas: 25.00.00. „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 62.02.00. „Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu (2007-2013)”, 62.06.00. „Eiropas Reģionālā attīstības fonda projekti (2007-2013)”, 63.06.00 Eiropas Sociālā fonda (turpmāk - ESF) projekti (2007-2013), 67.06.00. „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”; 69.06.00. „3. mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”.

Valsts atbalsta politikas ieviešana.

Šī darbības virziena ietvaros 2011.gada galvenie uzdevumi bija:

- nodrošināt budžeta apakšprogrammas ERAF ietvaros iesniegto projekta iesniegumu administrēšanu un uzraudzību;
- nodrošināt budžeta apakšprogrammas Eiropas Sociālā fonda (turpmāk - ESF) ietvaros iesniegto projekta iesniegumu administrēšanu un uzraudzību;
- nodrošināt *Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta programmas „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā”* ietvaros iesniegto projektu administrēšanu;
- nodrošināt budžeta programmas Kohēzijas fonda (turpmāk - KF) ietvaros iesniegto projekta iesniegumu administrēšanu un uzraudzību;
- organizēt informatīvus, izglītojošus un publicitātes pasākumus;
- sniegt konsultācijas un informēt par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem.

Budžeta apakšprogrammas: 27.01.00 „Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”, 61.06.00 „Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)”, 70.05.00 „Tehniskā palīdzība Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007-2013)”, 62.02.00 „Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu”, 71.06.00 „Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana”.

Latvijas uzņēmumu ārējās konkurētspējas pieauguma veicināšana.

Šī darbības virziena ietvaros 2011.gada galvenie uzdevumi bija:

- nodrošināt Latvijas Ārējo ekonomisko pārstāvniecību ārvalstīs darbību un četru jaunu pārstāvniecību atvēršanu;
- veicināt un atbalstīt Latvijas eksportspējīgu uzņēmumu attīstību un produktu virzīšanu ārvalstu tirgos;
- sniegt informāciju un konsultācijas Latvijas uzņēmumiem par ārējās tirdzniecības jautājumiem, tai skaitā nodrošinot plašu pieeju informācijai par ārējiem tirgiem un ārvalstu kompāniju biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem;
- organizēt eksporta veicināšanas un investīciju pasākumus Latvijā un ārvalstīs (Latvijas uzņēmumu individuālo biznesa vizīšu, tirdzniecības misiju organizēšana ārvalstīs; atbalsta nodrošināšana uzņēmējiem piedaloties izstādēs ārvalstīs, biznesa forumu organizēšana, ārvalstu uzņēmumu biznesa vizīšu un tirdzniecības misiju organizēšana Latvijā u.t.t.);
- gatavot un izplatīt Latvijas eksporta nozaru informatīvos materiālus un investīciju piesaistes mārketinga materiālus;
- informēt ārvalstu uzņēmējus un organizācijas par uzņēmējdarbības vidi un iespējām Latvijā, veicinot uz eksportu vērstu ārvalstu investīciju piesaisti;
- īstenot ārvalstu investīciju piesaistes nodrošināšanai LIAA izstrādāto investīciju piesaistes metodiku *POLARIS process*;
- sniegt konsultācijas un informēt par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem.

Budžeta programmas: 28.00.00. „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 67.00.00. „Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana”, 25.00.00. „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”

Drošas, līdzsvarotas un kvalitatīvas patērētāju apgādes ar enerģiju veicināšana

Šī darbības virziena ietvaros 2011.gada galvenie uzdevumi bija:

- projekta *Ģeoloģiskā un ekonomiskā izpēte iespējamai pazemes gāzes krātuves attīstīšanai Latvijā, Dobeles rajonā* īstenošana.

Budžeta programmas 60.06.00 „Eiropas komunikāciju tīklu projekti” un 61.06.00 „Kohēzijas fonda projekti”

2. Finanšu resursi un LIAA 2011.gada darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras valsts budžeta finansējums
un tā izlietojums 2010. un 2011.gadā

(latos) 1.tabula

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	2010.gadā (faktiskā izpilde)	2011. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	45 853 942	64 106 556	63 978 075
1.1.	dotācijas	43 985 748	62 480 490	62 480 490
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	921 159	458 439	380 406
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	947 035	1 167 627	1 117 179
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā)	43 629 618	64 106 556	56 818 062
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	42 693 031	60 271 551	54 838 058
2.1.1.	kārtējie izdevumi	7 008 063	8 484 311	8 045 540
2.1.2.	procentu izdevumi	-	-	-
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	33 486 219	46 519 051	42 620 871
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	1 572	92 138	92 005
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	2 197 177	5 176 051	4 079 642
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	936 587	3 835 005	1 980 004

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras valsts budžeta izdevumi 2010. un 2011.gadā
sadalījumā pa programmām un apakšprogrammām

(latos) 2.tabula

Programmas/ apakšprogrammas kods	Programmas/apakšprogrammas nosaukums	2010.gada faktiskā izpilde	2011.gadā faktiskā izpilde
	Kopā	43 629 618	56 818 062
25.00.00	Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana	62 021	24 650
27.01.00	Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana	716 576	732 102
28.00.00	Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana	2 116 755	1 589 626
60.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par Eiropas Kopienas atbalsta Eiropas komunikāciju tīkliem finansējumu (2007-2013)	0	300 682

60.06.00	Eiropas komunikāciju tīklu projektu un pasākumu īstenošana	522 993	8 606
61.06.00	Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)	4 405 812	7 878 965
62.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par ERAF finansējumu (2007-2013)	1 844 566	2 983 043
62.03.00	Atmaksas ERAF finansējuma saņēmējiem par veiktajiem izdevumiem no ārvalstu finanšu palīdzības	124 614	0
62.06.00	Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)	31 248 240	39 443 288
63.06.00	Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)	1 440 285	1 782 579
67.06.00	Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti	282 778	390 607
69.02.00	Atmaksas valsts pamatbudžetā par 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu	22 951	61 459
69.06.00	3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projekti	46 176	92 832
70.05.00	Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013)	734 823	984 214
71.06.00	Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana	61 028	545 409

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras izdevumi 2011.gadā salīdzinot ar 2010.gadu pieauga par 13,2 milj. latu, jo palielinājās izdevumi ES politiku instrumentu un ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu un pasākumu īstenošanai.

LIAA saņemtie ziedojumi, to izlietojums

2011.gadā LIAA nav saņēmusi ziedojumus.

2.2. Darbības virzienu (budžeta programmu un apakšprogrammu) rezultatīvo rādītāju izpildes analīze un valsts budžeta līdzekļu efektivitātes izvērtējums

2.2.1. Pievilcīgas uzņēmējdarbības vides, mazo un vidējo uzņēmumu attīstības nodrošināšana un uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstības sekmēšana

Budžeta programmas/apakšprogrammas: 25.00.00 „Uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas veicināšana”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”, 63.06.00 „Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2007-2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projekti”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības projekti”

Uzņēmējdarbības uzsākšanas un inovācijas veicināšana

Pārskata periodā 2.3.1.2.aktivitātē „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai” LIAA turpināja apstiprinātā projekta **Inovācija uzņēmējdarbības motivācijas programma** īstenošanu.

Projekta mērķis ir informēt un iedrošināt pēc iespējas plašāku sabiedrības daļu uzsākt uzņēmējdarbību, celt uzņēmējdarbības prestižu sabiedrības acīs, kā arī sekmēt sabiedrības izpratni par inovāciju lomu konkurētspējas veicināšanā, informēt sabiedrību par norisēm saistībā ar inovācijām un to potenciālu, tādējādi iedrošinot pēc iespējas plašāku sabiedrības un uzņēmēju daļu pievērsties inovatīvu risinājumu izstrādei un pielietošanai.

Aktivitātes ietvaros sabiedrība tiek būtiski veicināta uzsākt uzņēmējdarbību, to iedrošinot un informējot par uzņēmējdarbības iespējām, sadarbību, finansējuma iegūšanu un inovācijām. Aktivitātes ietvaros lielākā iesaistītā mērķauditorija ir jaunieši līdz 25 gadu vecuma, kas no kopējā iesaistīto dalībnieku skaita sastāda 90%.

Kā populārākie pasākumi, kas tiek rīkoti aktivitātes ietvaros ir apmācību kurss *Kļūsti par uzņēmēju 5 dienās*, *Mentoringa programma*, *Mobilā ekspozīcija*, biznesa ideju konkurss *Ideju kauss 2011* un *Praktisku semināru cikls inovatīvo biznesa ideju autoriem*.

Skolēnu izpratnes radīšanai un iesaistīšanai inovatīvu uzņēmumu radīšanā, tika organizēta virkne pasākumu.

Pamata un vidējās izglītības iestāžu skolēni tika motivēti iniciēt, attīstīt un īstenot savas radošās biznesa idejas un rosināta interese par inovatīvas uzņēmējdarbības uzsākšanu pēc izglītības iegūšanas, papildinot un pielietojot savas skolā gūtās teorētiskās zināšanas ekonomikā. Projekta ietvaros tika organizēti 5 divu dienu intensīvie-radošie semināri (pa vienam semināram katrā reģionā), kuros piedalījās 231 dalībnieks, Nacionālais biznesa plānu konkurss, kurā piedalījās 85 dalībnieki no 35 Latvijas skolām. Konkursa ietvaros tika izvērtēti iesniegtie biznesa plāni, no kuriem 18 tika prezentēti žūrijas komisijai. Noslēguma pasākumā tika apbalvoti labākie biznesa plānu autori. Papildus tika organizēti arī pedagogu un jaunatnes darbinieku izglītošanas semināri, kuros kopumā piedalījās 142 dalībnieki un tika organizēti uzņēmumu apmeklējumi, kuros skolēni iepazinās ar uzņēmējdarbības vidi un ar pieejamā atbalsta iespējām uzņēmējdarbības uzsākšanai attiecīgajā reģionā. Kopumā tika noorganizēta 21 vizīte pie veiksmīgākajiem Latvijas uzņēmumiem, kurās piedalījās 637 dalībnieki no pieciem Latvijas reģioniem.

Lai motivētu ideju bagātus jauniešus iesaistīties uzņēmējdarbībā, jau sesto gadu LIAA 2011.gada nogalē organizēja projekta *Inovācija uzņēmējdarbības motivācijas programma* ietvaros, bezmaksas apmācību kursu *Kļūsti par uzņēmēju 5 dienās*, kas norisinājās dažādos Latvijas reģionos. Kurša ietvaros tika apmācīti 110 Latvijas augstskolu vecāko kursu **studenti**, kuri bija motivēti iesaistīties uzņēmējdarbībā, kā arī **topošie uzņēmēji**, kam bija nepieciešama zināšanu pilnveidošana savas inovatīvās biznesa idejas attīstībai. Intensīvajā apmācību kursā ietilpa piecu dienu teorētiskās apmācības, kā arī pēcapmācību konsultācijas un

pirmsinkubācijas pakalpojumi. Studenti kursu laikā no ekspertiem uzzināja, kā attīstīt biznesa ideju, kā piesaistīt investorus, zinošus ekspertus un klientus. Noslēgumā studenti prezentēja izstrādātās idejas ekspertiem, lai uzsāktu ideju īstenošanu.

2011.gada aprīlī LIAA sadarbojoties ar Banku augstskolu uzsāka Tehnoloģiskās jaunrades un inovācijas veicināšanas pasākuma jaunatnei *Mobilā ekspozīcija* īstenošanu, kā ietvaros sāka darboties ērti pārvietojama interaktīva ekspozīcija (ceļojoša izstāde) pārvietojamā autotransporta līdzeklī, kas viegli uztveramā veidā jauniešiem popularizēja dabas un dzīvības zinātnes, interesantus tehnoloģiskos risinājumus, inovācijas būtību un daudzpusīgumu, skaidroja kā dažādās fizikas, ķīmijas, bioloģijas un citu zinātņu nozaru pamat sakarības tiek izmantotas mūsdienu rūpniecībā. Ekspozīcijas moto: „Inovācija – tas ir vienkārši!”, „Inovācija – tas ir interesanti!”, „Inovācija – tas ir ienesīgi!”. Šādi LIAA „Inovatīvas uzņēmējdarbības motivācijas programmas” ietvaros plāno attīstīt jauniešos interesi par dabas zinībām un veicināt radošu, aktīvu un uz inovāciju virzītu cilvēkresursu iesaistīšanos uzņēmējdarbībā. Pārskata periodā ir noritējuši 25 mobilās ekspozīcijas *Inovācijas busiņš* izbraukumi, kur to apmeklējuši 2235 interesenti. Detalizētu informāciju par mobilās ekspozīciju un tā maršrutu var uzzināt apmeklējot mājas lapu www.inovacijasbusins.lv.

Piecās Latvijas reģionu pilsētās Cēsīs, Rēzeknē, Jelgavā, Rīgā un Liepājā tika organizēts pasākumu cikls *Tehniskās jaunrades dienas*, kur jauniešiem tika dota iespēja piedalīties ar inženierzinātnēm saistītu praktisku uzdevumu risināšanā. Pasākuma ietvaros tā dalībnieki, skolēni un studenti, varēja sacensties dažādās disciplīnās, kas attīsta inovatīvo un radošo domāšanu. Kopumā 5 pasākumos piedalījās **643 dalībnieki**.

Pārskata periodā studentiem tika noorganizēts pasākums *Inovācijas dienas*, kura ietvaros dalībniekiem tika sniegtas prezentācijas par inovācijas un radošuma priekšrocībām, kā arī organizētas attiecīgas diskusijas ar ekspertiem par radošumu uzņēmējdarbībā, bija iespējas uzklaut jauniešus, kuriem jau ir izdevies izveidot savus uzņēmumus, viņu pieredzi, dalīties domās par to, kāda nozīme ir komandas veidošanai veiksmīgai uzņēmējdarbības attīstībai. Pasākuma mērķis bija parādīt dalībniekiem, ka inovācija nav tikai sarežģītas tehnoloģijas, tā ir radoša attieksme pret savu darbu, tā ir uzdrīkstēšanās īstenot savas idejas, tā ir vēlme būt aktīvam savu mērķus sasniegšanā. Inovāciju dienās piedalījās 125 dalībnieki.

Praktisko semināra cikla inovatīvo ideju autoriem ietvaros 2011.gadā tika noorganizēti semināri ideju autoriem par jaunu ideju ģenerēšanu, biznesa un finanšu plānu gatavošanu, tehnoloģiju komercializēšanas veicināšanas semināri, kā arī kontaktbiržas uzņēmējiem, ideju autoriem un privātajiem investoriem. Kopumā pasākumos piedalījās 256 dalībnieki.

Tehnoloģiju komercializācijas pasākumu ietvaros gada nogalē tika noorganizēti **divi tehnoloģiju komercializēšanas veicināšanas semināri**, kuros piedalījās 45 dalībnieki, galvenokārt Latvijas augstskolu un pētniecisko institūtu pētnieki, topošie doktoranti un tehnoloģiju pārneses speciālisti. Semināru darba gaitā tika pilnveidoti komercializācijas pieteikumi un prezentācijas potenciālajiem investoriem.

Mentoringa programmas īstenošanas ietvaros, kuras mērķis ir stiprināt Latvijas jauno un potenciālo uzņēmuma kapacitāti un sekmēt ilgtspējīgas uzņēmējdarbības attīstības iespējas Latvijā, 15 jauniem uzņēmumiem, kuriem bija nepieciešams padoms biznesa attīstībai, bija iespēja sadarboties ar mentoriem – pieredzējušiem uzņēmējiem to pieredzes pārņemšanai.

Kā viens no aktivitātes veiksmes stāstiem ir biznesa ideju konkurss **Ideju kauss**, kas tiek ik gadu rīkots aktivitātes ietvaros, piesaistot nozaru ekspertus, mentorus, konsultantus un uzņēmējus, kas vērtē jauno ideju autoru biznesa plānus un iedrošina tos realizēt reālā uzņēmējdarbībā tā ietvaros līdz šim ir izvērtētas 2366 biznesa idejas.

Konkurss piecu gadu laikā ir kļuvis par labi zināmu nacionāla mēroga inovatīvu ideju radīšanas un atbalsta instrumentu. Tā ietvaros ikvienam pilngadīgam Latvijas iedzīvotājam tiek dota iespēja īstenot savu biznesa ideju un iegūt biznesa sākšanai nepieciešamās prasmes, pieredzi, kontaktus un finansējumu. Konkursa mērķis ir veicināt jaunu uzņēmumu veidošanos un sekmēt Latvijas ekonomikas atkopšanos un izaugsmi.

Pārskata periodā konkursam tika iesniegtas 485 idejas, no kurām 189 idejas tika izvirzītas konkursa otrajai kārtai. No šīm idejām tika sagatavoti un iesniegti 93 biznesa plāni, tai skaitā - 37 idejas kvalificējas nominācijai "Inovatīva eko-inovācijas ideja." Finālam tika izvirzītas 15 idejas un to autoriem bija iespēja piedalīties virknē izglītojošu semināru un apmācību (biznesa plānu sagatavošana, finanšu plānošana, mārketinga stratēģijas u.c.), detalizēti izstrādāt savas idejas un biznesa plānus un rezultātā prezentēt tos ekspertiem.

Informācija par konkursu ir pieejama LIAA administrētajā interneta mājas lapā www.idejukauss.lv.

2011.gadā LIAA uzsāka Latvijā vēl nebijušu iniciatīvu – izveidoja topošo uzņēmēju biznesa ideju **televīzijas sacensības Firmas noslēpums**, kuras mērķis bija parādīt Latvijas biznesa ideju potenciālu un, atspoguļojot biznesa uzsākšanas procesu no idejas līdz gatavam biznesa plānam, iedrošināt arī citus uzsākt savu uzņēmējdarbību. Astoņu raidījumu cikla ietvaros dalībnieku uzdevums bija pārliecinoši pasniegt savu biznesa ideju, attīstīt uzņēmējdarbības prasmes, apgūt jaunas

zināšanas, kā arī pārliecināt žūriju, ka spēs pārvērst sākotnējo ideju veiksmīgā uzņēmumā. Tika saņemti gandrīz 80 komandu pieteikumi no visas Latvijas, tālākai dalībai tika atlasītas 30 idejas, no kurām 8 cīnījās par uzvaru.

Idejas pārstāvēja plašu produktu un pakalpojumu klāstu, bet dominēja ekoloģisku principu un zaļā dzīvesveida risinājumi, kā arī uzņēmējdarbība interneta vidē. Sacensību fināls un uzvarētāju paziņošana notika 2012.gada sākumā.

Par galveno balvu cīnījās trīs finālisti – Andris Lūsis ar ideju „Trīsritenis pieaugušajiem Matilde”, Artis Žentiņš ar ideju „Velo seifs” un Indra Gora – „Mobilā notekūdeņus pašfiltrējošā automazgātava”, kura kļuva par sacensību uzvarētāju un ieguva galveno balvu 10 000 LVL.

Ar gandarījumu var teikt, ka pirmā šā televīzijas šova finālisti turpina savu ceļu uzņēmējdarbībā, ir nodibinājuši savus uzņēmumus un pat veic pirmos eksporta darījumus. 2012.gadā LIAA šo televīzijas šovu turpinās.

2011.gada decembrī LIAA organizēja gadskārtējo **uzņēmēju Biznesa forumu**, kurā piedalījās aptuveni 500 uzņēmēji. Pasākuma laikā notika prezentācijas un diskusijas par veiksmīgas uzņēmējdarbības pamatelementiem, par to, kā mainījušās uzņēmēja īpašības, kas nepieciešamas biznesa uzsākšanai – resursu piesaistei un idejas īstenošanai, kāda ir tehnoloģiju lomu uzņēmumu izaugsmē, par to, kāda ir inovācijas un zinātnes sasniegumu

loma produktu un uzņēmumu attīstībā, kā arī par starpkultūru komunikācijas nozīmi eksportā. Tā kā arvien lielāka loma uzņēmējdarbībā ir radošumam un ilgtspējīgu produktu un pakalpojumu veidošanas procesam, foruma dalībnieki tika iepazīstināti ar tendencēm un patērētāja inovāciju un radošuma meklējumiem uzņēmējdarbībā. Prezentācijas ir apskatāmas LIAA mājas lapā.

Gadskārtējā LIAA organizētajā *Eksporta un inovācijas balvas 2011 konkursā*, ceturto gadu balvas tika pasniegtas arī *inovatīvāko uzņēmumu nominācijā* un trešo gadu nominācijā - importa aizstājējprodukts. Informācija par uzvarētājiem un atzinību saņēmušiem uzņēmumiem, apraksts par konkursā pārstāvētiem produktiem un video sižets tika publicēti un ir apskatāmi LIAA mājas lapā http://eksporta_un_inovācijas_balvas_laureati_2011.

Konkurētspējīgas inovācijas vides radīšanai LIAA aktīvi iesaistījās arī vairāku starptautisku Baltijas jūras valstu reģiona projektu īstenošanā.

Mazo un vidējo uzņēmumu (turpmāk – MVU) inovācijas projekta *JOSEFIN*/Joint SME Finance for Innovation ietvaros tika sniegts konsultatīvais pakalpojumu atbalsts 15 uzņēmumu projektiem. Tika veikts nepieciešamo investīciju izvērtējums un kopā ar projektu īstenošanai izskatītas iespējamās finansēšanas iespējas un avoti. Tāpat visu projektu attīstībai tika sniegtas konsultācijas par biznesa plāna izstrādi – dažiem projektiem biznesa plāni tika izstrādāti sadarbībā starp projekta īstenošanu un konsultantu, bet citiem projektiem tika izskatīti, komentēti un laboti jau sagatavotie biznesa plāni. Vairākiem projektiem bija nepieciešamas un tika sniegtas konsultācijas par intelektuālā īpašuma aizsardzību.

2011.gadā inovācijas pārvaldības stiprināšana starptautiskas sadarbības ietvaros Baltijas jūras reģionā ārpus galvaspilsētām *BSR InnoReg/* Strengthening Innovation Governance in Baltic Non-metropolitan Regions through Transnational Cooperation projekta ietvaros noorganizēts inovāciju seminārs „Baltijas jūras reģiona valstu pieredze inovācijas veicināšanā reģionos”, kurā piedalījās 54 dalībnieki. Semināra mērķis bija sekmēt zināšanu un informācijas apmaiņu par esošajiem inovācijas instrumentiem, citu valstu pieredzi to izmantošanā, kā arī aktivizēt diskusiju starp Latvijas organizācijām un iestādēm.

Projekta *BSR Stardust* ietvaros LIAA sagatavoja pieejamo nacionālo finanšu instrumentu un dažādu transnacionālo finanšu instrumentu Baltijas jūras reģionā apkopojumu.

Pārskata periodā LIAA uzsāka projekta *Single CBR Home Market* ieviešanu. Projekta mērķis ir veicināt investīciju piesaisti Baltijas Jūras reģiona inovatīviem uzņēmumiem, sekmēt to izvēršanos starptautiskajos tirgos (it īpaši Baltijas jūras reģionā), veicināt biznesa inkubatoru sadarbību un pārrobežu inkubācijas pakalpojumu saņemšanu. Projekts paredz sākotnēji identificēt galvenos šķēršļus iesaistīto valstu uzņēmējdarbības vidē sekmēt privāto investīciju veikšanu mazos un vidējos uzņēmumos, kā arī paaugstināt jauno uzņēmēju gatavību investīcijām.

Eiropas Biznesa atbalsta tīkla (EEN) Latvijā ietvaros LIAA sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru turpināja nodrošināt konsultācijas uzņēmējiem par tehnoloģiju pārnesi un inovācijas attīstību, ārējās tirdzniecības jautājumiem un uzņēmējdarbību ES vienotajā tirgū, kā arī par iesaistīšanos ES 7.Ietvara programmā zinātnes un tehnoloģiju attīstībai. 2011.gadā tika noslēgti 16 tehnoloģiju sadarbības un viens pētniecības sadarbības līgums, veikts 31 tehnoloģiju audits uzņēmumos. 2011.gadā noorganizēti 14 informatīvie semināri par inovācijām, ārējiem tirgiem un Eiropas Savienības jautājumiem, 10 apmācību semināri maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai paaugstinātu to biznesa un inovāciju spējas. Seminārus piedalījās 1852 dalībnieki. Noorganizētas 176 tikšanās, sniegtas 744 konsultācijas Latvijas uzņēmumiem un privātpersonām, sagatavoti un izplatīti ārvalstu kompānijām 127 Latvijas uzņēmumu sadarbības piedāvājumi.

Lai attīstītu **dizaina pakalpojumu izmantošanu rūpniecībā** un konkurētspējīgu eksporta produktu izstrādi, tika turpināts iepriekšējos gados iesāktais atbalsts. Pārskata gadā tika organizēta **dizaineru sadarbības un kontaktu veidošanas braucieni Dizaina autobuss** pie trijiem ražošanas komersantiem. Savukārt, Latvijas dizaineru produktu popularizēšanai ārvalstu tirgos tika īstenotas aktivitātes Latvijas dienu *Taste Latvia* ietvaros. 2011.gada nogalē

Latvijas dienas organizētas Azerbaidžānas galvaspilsētā Baku, kur tika popularizēti Latvijas modes dizaineru darbi.

Zināšanu pārneses projekta *Produktu dizaina izstrādes pakalpojumu sniegšana rūpniecības nozaru komersantiem* ietvaros eksporta produktu dizaina izstrādāšanai, atbalstu ieguva pieci komersanti.

Nodrošināta dizaina portāla www.designlatvia.lv uzturēšana un pilnveidošana. Pārskata periodā pievienoti 48 jauni dizaineru profili. Sadaļā *Dizains Biznesā* ik mēnesi pievienots jauns veiksmes stāsts par ražotāja un dizainera sadarbību jaunu produktu izstrādē.

Sadarbībā ar LR Kultūras ministriju noorganizēta radošo industriju diskusija Radošā kvartāla Miera ielā loma radošo industriju attīstības kontekstā Latvijā.

Jau otro gadu *Eksporta un inovācijas balvas 2011* konkursam ir izvirzīta nominācija *Rūpnieciskais dizains*. Konkurssam pieteicās 19 uzņēmumi. No tiem 8 tika izvirzīti finālam, kur 3.vietu ieguva SIA „Dizaina Papīrlietas”, 2.vietu ieguva SIA „Ameri” un 1.vietu ieguva SIA „Computer Hardware Design”.

Informācija par uzvarētājiem un atzinību saņēmušiem uzņēmumiem, apraksts par konkursā pārstāvētiem produktiem un video sižets tika publicēti un ir apskatāmi LIAA mājas lapā: http://eksporta_un_inovācijas_balvas_laureati_2011.

Lai veidotu Latvijā strauji augošus, starptautiski konkurētspējīgus tehnoloģiju uzņēmumus komercializējot Latvijā un NVS valstīs radītās tehnoloģiskās izstrādes, LIAA pārskata periodā sadarbībā ar SIA Virtual CEO turpināja īstenot iepriekšējos gados uzsāktu kopīgu starptautisku tehnoloģiju attīstības un komercializācijas projektu *Commercialization Reactor*.

Aktīvs, radošs un izglītots uzņēmējs, kas nebaidās uzņemties risku un vēlas strādāt zināšanu ietīlīgās nozarēs ir iztrūkstošais posms, lai tehnoloģijas saņemtu vajadzīgās investīcijas un tiktu ieviestas tautsaimniecībā. Iepriekšējie reaktora pasākumi parāda, ka tieši komanda „zinātnieks un uzņēmējs” ir veiksmes faktors projekta attīstībā un investīciju piesaistē.

Tādēļ trīs dienu pasākums bija izveidots tā, lai ikviens, kas vēlas uzsākt jaunu biznesu, Reaktorā varētu „satikt savu zinātnieku un tehnoloģiju”, kas būtu par pamatu, lai izveidotu jaunu, strauji augošu un veiksmīgu uzņēmumu Latvijā un Eiropas Savienībā. Pasākuma ietvaros organizatori rūpīgi izvērtēja prezentētās 12 NVS un Latvijas valstu zinātnieku izstrādātas tehnoloģijas un atlasīja zinātniskās izstrādes ar augstu komercializācijas potenciālu šādās zināšanu ietīlīgās nozarēs, kā elektronika, alternatīvie enerģijas avoti, medicīnas iekārtas, biotehnoloģijas un farmācija un informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.

Lai veicinātu mikro, mazo un vidējo komersantu veidošanos un attīstību, LIAA pārskata periodā 2.3.2.1.aktivitātes „Biznesa inkubatori” ietvaros turpināja iepriekšējos pārskata periodos uzsāktā projekta *Biznesa inkubatoru attīstība Latvijā* īstenošanu, kura mērķis ir veicināt jaunu, dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu veidošanos un attīstību Latvijas reģionos, nodrošinot tos ar komercdarbībai nepieciešamo vidi un konsultatīvajiem pakalpojumiem. Biznesa inkubatora galvenais uzdevums ir radīt sekmīgus jaunus uzņēmumus, kas, atstājot biznesa inkubatoru, būtu finansiāli un ekonomiski patstāvīgi. Projekta ietvaros tiek atbalstīta 10 biznesa inkubatoru operatoru darbība (20 Latvijas pilsētās), kuros inkubācijas pakalpojumus saņēmuši 428 mazie un vidējie komersanti, nodrošinot 1217 darba vietas.

LIAA administrē vairākas ES struktūrfondu programmas, kuru mērķis ir veicināt uzņēmējdarbību ar augstāku pievienoto vērtību, sniedzot atbalstu jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādei un ieviešanai ražošanā, kā arī sekmēt sadarbību starp pētniecības un uzņēmējdarbības sektoriem. Darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" ietvaros komersantiem, tiek nodrošināts pilns cikls ar atbalsta pasākumiem, sākot ar **jauna produkta vai tehnoloģijas izstrādi līdz rūpnieciskā īpašuma tiesību nostiprināšanai un jaunas ražotnes būvniecībai**. Šādi tiek nodrošināts, ka netiek kavēta inovatīva uzņēmuma attīstība, kad kādā posmā tam trūkst finansējuma.

Programmas aktivitāšu turpmāka sekmīga ieviešana ir atkarīga no sadarbības starp komersantiem un zinātniskajām institūcijām. Izšķiroši būs tādi būtiski faktori kā vienotu mērķu definēšana, zinātnes infrastruktūras pieejamība saimnieciskās darbības veikšanai un jauno zinātnieku un speciālistu sagatavošana augstskolās, kuri varētu veikt komersantam nepieciešamos pētījumus. veicināt zināšanu un tehnoloģiju pārneses aktivitātes un ir atbildīgi par ārējo sakaru nodibināšanu un uzturēšanu, (arī ar privāto sektoru), sniedzot informāciju par organizācijas pētnieciskajām aktivitātēm un pieredzi.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2011.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.2. Valsts atbalsta politikas ieviešana

Budžeta apakšprogrammas: 27.01.00 „Eiropas Savienības struktūrfondu ieviešana (27.01.00), 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”, 63.06.00 „Eiropas Sociālās fonda (ESF) projekti (2007-2013)”, 61.06.00 „Kohēzijas fonda projekti (2007-2013)”, 70.05.00 Tehniskā palīdzība ERAF, ESF, KF apgūšanai (2007-2013), 71.06.00 „Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana”

LIAA 2011.gadā turpināja īstenot iepriekšējos gados uzsāktos ES ERAF, ESF struktūrfondu un KF fondu programmas līdzfinansēto aktivitāšu ieviešanu, kā arī uzsāka jaunu aktivitāšu un jaunu kārtu, jau īstenošanā esošajām aktivitātēm, ieviešanu. Sniedza informāciju par esošajām un plānotajām aktivitātēm, nodrošināja projektu iesniegumu pieņemšanu, izvērtēšanu, līgumu slēgšanu, maksājumu veikšanu un projektu uzraudzību.

2011.gadā tika izvērtēti **1046 projekta iesniegumi**, noslēgti **757 līgumi**, veiktas **1561 pārbaudes** projektu realizācijas vietās, starposma/noslēguma maksājumu un uzraudzības pārbaudes.

Pārskata periodā:

1. 1.3.1.1.4.apakšaktivitātē ***Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts komersantu individuāli organizētām apmācībām*** notika jaunas projektu atlases kārtas. Apakšaktivitātē uz 31.12.2011. ir pabeigti 84 projekti un 3 projekti tiek īstenoti;
2. turpinājās 1.3.1.1.1.apakšaktivitātes ***Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām*** atlases otrā kārtas ietvaros iesniegto projektu īstenošana. LIAA ir noslēgusi 16 līgumus ar biedrībām par apmācību projektu īstenošanu. Projektos tiek plānots apmācīt vairāk kā 16 000 darbiniekus no vairāk kā 900 uzņēmumiem. Aptuveni 97% apmācību tiks veiktas datorikas, inženierzinātnes un tehnoloģijas, ražošanas un pārstrādes, dizaina, radošo industriju, fizikālo zinātņu, matemātikas un statistikas nozarēs. Komersanti, vienojoties ar biedrībām (nozaru asociācijām), kas ir parakstījušas līgumus ar LIAA, projektu īstenošanas laikā var pievienoties šiem projektiem un apmācīt savus darbiniekus;
3. 1.3.1.2. aktivitātes ***Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai*** īstenošanai tika noslēgts līgums ar Latvijas Hipotēku un zemes banku, lai atbalstītu saimnieciskās darbības uzsākējus, sniedzot apmācības, konsultācijas un finansiālu atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai. Aktivitātes ietvaros Latvijas Hipotēku un zemes banka periodā līdz 2011.gada 31.decembrim ar komersantiem ir noslēgusi 575 aizdevumu līgumus par kopējo finansējumu 6.99 milj. LVL apmērā (t.sk. 2,8 milj. LVL ES fondu finansējuma), kā arī piešķīrusi grantus saimnieciskās darbības nodrošināšanai un grantus aizdevuma dzēšanai par kopējo ES fondu finansējumu 2.26 milj. LVL apmērā;

4. 1.3.1.9. aktivitātē **Augstas kvalifikācijas darbinieku piesaiste** pārskata periodā nenotika jaunas projektu pieņemšanas kārtas. Pārskata periodā turpinājās iepriekšējos pārskata periodos uzsākto projektu īstenošana. No noslēgtajiem 3 līgumiem, visi līgumi ir pabeigti. To ietvaros tika piesaistīti atbilstoši speciālisti veikt izpēti, eksperimentālās izstrādes un sagatavot ražošanai produktus, kas attīsta un pilnveido dažādu mērītāju automatisko datu nolasīšanas un apstrādes sistēmas, piesaistīt speciālistu plāno kārtiņu tehnoloģijās, kas identificēs darbu pētniecības un attīstības jomā izstrādājot jaunus produktus, ko iespējams ražot izmantojot lielas jaudas vakuumpārklāšanas iekārtas un piesaistīt optikas speciālistu, kas spēs ieviest uzņēmumā jauno ražošanas tehnoloģiju un apkalpot uzņēmuma jauno dimanta virpošanas optikas iekārtu. Nelielais skaits īstenoto projektu ir skaidrojams ar komersantu nelielo investēšanu pētniecības un attīstības aktivitātēs, ko iezīmēja recesijas sākums 2008.gadā, kā rezultātā, netika nodrošināts pieprasījums pēc šādas kvalifikācijas darbiniekiem. Vienlaikus ņemot vērā, ka ir uzsākta projektu iesniegumu pieņemšana 2.1.2.4.aktivitātes „Augstas pievienotās vērtības investīcijas” otrās kārtas ietvaros, ir paredzams, ka turpmāk pieaugs pieprasījums pēc šādas kvalifikācijas darbiniekiem;
5. 2.1.2.1.1. apakšaktivitāte **Kompetences centri** (turpmāk – KC) - Kopumā no 9 iesniegtiem projektu iesniegumiem ir apstiprināti 6: Farmācijas un ķīmijas KC; Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju KC; Meža nozares KC; Latvijas elektrisko un optisko iekārtu ražošanas nozares KC; Vides, bioenerģētikas un biotehnoloģijas KC un Transporta mašīnbūves KC;
2011.gada nogalē LR Finanšu ministrija kā ES struktūrfondu un KF revīzijas iestāde veica apakšaktivitātes *Kompetences centri* auditu, kura ietvaros tika konstatēti šādi ar aktivitātes ieviešanu saistīti riski: kompetences centru ilgtspējas nenodrošināšana, projektu mērķu nesasniedzšana, nesaskaņots komercdarbības atbalsts un dubultā finansējuma risks. Iepriekš minēto risku novēršanai/mazināšanai Finanšu ministrija izteica ierosināja apturēt aktivitātes darbību, par ko LIAA attiecīgi informēja Kompetences centrus un apturēja līgumu par projektu īstenošanu izpildi. Sadarbībā ar LR Finanšu ministriju un LR Ekonomikas ministriju tika meklēti risinājumi risku novēršanai un tādas apakšaktivitātes ieviešanas modeļa izstrādāšanai, lai nodrošinātu kompetences centru ilgtspēju. *Ir plānots, ka grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 13.aprīļa noteikumos Nr.361 „Noteikumi par darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.1.2.1.1.apakšaktivitāti „Kompetences centri” varētu tikt apstiprināti 2012.gada vidū.* Pārskata gada beigās tika pārtraukta 2.1.2.1.1.apakšaktivitātes *Kompetences centri* īstenošana, lai pilnveidotu tās ieviešanas nosacījumus un novērstu potenciālos riskus projektu ieviešanai nākotnē;
6. 2.1.2.1.2. aktivitātē **Tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti** nenotika jaunas projektu pieņemšanas kārtas. Turpinājās iepriekšējos pārskata periodos uzsākto 8 projektu īstenošana un to uzraudzība. Lai veicinātu ieviešanas uzraudzības rādītāju izpildi un, lai tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti veicinātu zinātniskā un privātā sektora sadarbību, tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti tika iesaistīti 2.3.1.2.aktivitātes *Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai* ietvaros rīkotajos semināros, lai veicinātu sadarbības veidošanos ar ieinteresētajām personām, gan arī veicinātu sabiedrības interesi par komercializācijas procesu augstskolās un komersantos, un tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu lomu šajos procesos. Izvērtējot aktivitātes ietvaros uzsākto projektu īstenošanu ir konstatēts, ka tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti nesasniedz ieviešanas uzraudzības rādītājus atbilstoši plānotajam, jo tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti nepilnvērtīgi veicina zinātnisko institūciju sadarbības veidošanos ar komersantiem. LR Ekonomikas ministrija sadarbībā ar LIAA veic nepieciešamos pasākumus apakšaktivitātes ieviešanas uzlabošanai;

7. 2.1.2.2.1. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde*** nenotika jaunas projektu pieņemšanas kārtas, bet turpinājās iepriekšējos pārskata periodos uzsākto projektu īstenošana. Plānošanas periodā līdz 2010.gada 31.decembrim apakšaktivitātes ietvaros tika iesniegts 291 projekts, 169 projektu iesniegumi tika noraidīti, 2 projektu iesniegumi tika atsaukti, 32 pārtraukti. Pārskata periodā tiek īstenots 21 projekts un 67 ir pabeigti;
8. 2.1.2.2. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde*** 2.1.2.2.2. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā*** tiek turpināta pirmajā kārtā pieņemto projektu īstenošana un pabeigta otrās kārtas projektu iesniegumu vērtēšana 2011.gadā uzsākot aktivitātes otro kārtu, tika ņemtas vērā pirmās kārtas nepilnības, paredzot gan virssaistības 3,4 milj. latu apmērā, lai varētu slēgt līgumus ar lielāku skaitu projekta iesniedzēju un būt gataviem, ka atsevišķi līgumi var tikt laužti, gan nosakot, ka projekta iesniedzējam pirms līguma slēgšanas ar LIAA ir jāiesniedz līgums ar kredītiestādi par aizdevuma piešķiršanu, kas mazina iespējas, ka projekta iesniedzējs var nepiesaistīt nepieciešamo finansējumu. Pārskata periodā tika noslēgti 102 līgumi par projektu īstenošanu. Tiek sagaidīts, ka otrajā kārtā sekmīgi īstenoto projektu skaits būs būtiski lielāks kā pirmās kārtas ietvaros, kas ļaus pilnībā sasniegt aktivitātes mērķi un tās noteiktos uzraudzības rādītājus;
9. 2.1.2.2.3. apakšaktivitātē ***Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts rūpnieciskā īpašuma tiesību nostiprināšanai*** nenotika jaunas projektu pieņemšanas kārtas, bet turpinājās iepriekšējos pārskata periodos uzsākto 7 projektu īstenošana.. Kopumā apakšaktivitātes ietvaros realizēto projektu skaits ir mazs un joprojām neviens no tiem nav pabeigts. Situācijas uzlabošanai LR Ekonomikas ministrija ir izstrādājusi 2.1.2.2.4. apakšaktivitāti ***Mazo un vidējo komersantu jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības programma***, kurā arī būs iespējams saņemt atbalstu rūpniecisko īpašuma tiesību nostiprināšanai. Tāpat rūpniecisko īpašuma tiesību nostiprināšana ir atbalstāma 2.3.2.1.aktivitātes ***Biznesa inkubatori*** ietvaros un pašlaik izstrādes stadijā ir Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014.gadam programma ***Inovācijas „zaļās” ražošanas jomā***, kā ietvaros varēs saņemt līdzīgus pakalpojumus kā esošajos biznesa inkubators. Līdz ar to joprojām komersantiem tiks nodrošināta iespēja saņemt atbalstu rūpniecisko īpašuma tiesību nostiprināšanai;
10. 2.1.2.4. aktivitātē ***Augstas pievienotās vērtības investīcijas*** notika pirmajā kārtā noslēgto līgumu īstenošana. Projektu iesniedzēju aktivitāte bija augsta – 2009.gadā tika iesniegti 66 projektu iesniegumi un līdz 2010.gada 31.decembrim tika noslēgti 31 līgums. 35 projekta iesniegumi tika noraidīti. Līdz pārskata perioda beigām tika īstenoti 20 projekti un 4 projekti ir pabeigti. Pārskata periodā 2011. gada 12. decembrī tika uzsākta otrā projektu iesniegumu atlases kārtā, un projektu iesniegumu pieņemšana turpināsies līdz 2012.gada 2.aprīlim. Līdz pārskata perioda beigām otrajā atlases kārtā tika saņemts 1 projekta iesniegums;
11. 2.3.1.1.1. apakšaktivitātes ***Ārējo tirgu apgūšana – Ārējais mārketing*** turpinājās projektu iesniegumu pieņemšana, vērtēšana un īstenošana. Līdz 2011.gada 31.decembrim ir notikušas 34 projektu atlases kārtas. Projektu iesniegumu atlases kārtā ir kalendāra mēnesis un projekta iesniegumus, kas tika iesniegti atlases kārtā vērtēja un savstarpēji salīdzināja attiecīgās kārtas ietvaros. Apakšaktivitātes ietvaros 2011.gadā tika noslēgti 332 (no tiem 5 pārtraukti) līgumi, kas ir par 28% (bija 260) vairāk kā iepriekšējā gadā.
Līdz pārskata perioda beigām aktivitātes ietvaros kopumā ir iesniegti 1232 projektu iesniegumi, no kuriem pabeigti 567 projekti un 168 projektu īstenošana turpinās un 77 projekti ir vērtēšanas stadijā. Apakšaktivitātes ietvaros ļoti bieži apstiprināto projektu skaits nesakrīt ar noslēgtajiem līgumiem, kam par iemeslu ir - projekta iesniegumu apstiprināšanu ar nosacījumiem ietverto nosacījumu neizpilde attiecībā

- uz Valsts ieņēmuma dienesta nodokļu parāda neesamību un prasībām attiecībā uz grūtībās nonākuša komersanta statusu;
12. 2.3.1.1.2.apakšaktivitātes **Ārējo tirgu apgūšana – nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana** ietvaros turpinājās iepriekšējā pārskata periodā noslēgtā līguma īstenošana. Aktivitātes ietvaros LIAA īsteno nacionālo stendu organizēšanu starptautiskajās izstādēs ārvalstīs, reklāmas kampaņu organizēšanu ārvalstīs un konsultāciju pakalpojumu sniegšanu komersantiem, pašvaldībām un ostu pārvaldēm par ārvalstu tirgiem, tai skaitā tiešo vizīšu, tirdzniecības misiju organizēšana, atbalsts dalībai izstādēs un sadarbības partneru atrašanai. Aktivitātes ietvaros līdz 2011.gada 31.decembrim LIAA noorganizēja 9 Nacionālos stendus starptautiskajās izstādēs, kur piedalījās 67 komersanti, 27 tirdzniecības misijas, kurās piedalījās vairāk kā 250 uzņēmumi;
  13. LIAA turpināja 2009.gadā uzsāktās 2.3.1.2.aktivitātes **Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai** apstiprinātā projekta īstenošanu. Kā populārākie pasākumi, kas tiek rīkoti aktivitātes ietvaros ir apmācību kurss *Kļūsti par uzņēmēju 5 dienās*, *Mentoringa programma*, *Mobilā ekspozīcija*, biznesa ideju konkurss *Ideju kauss 2011* un *Praktisku semināru cikls inovatīvo biznesa ideju autoriem*;
  14. 2.3.2.1.aktivitātes **Biznesa inkubatori** ietvaros turpinājās iepriekšējā 2009.gadā uzsāktā projekta īstenošana. Projekta ietvaros LIAA ir noslēgusi 9 līgumus ar biznesa inkubācijas pakalpojuma sniedzējiem reģionos un 1 līgumu par biznesa inkubāciju pakalpojumu sniegšanu radošo industriju komersantiem Rīgā, kur noslēgto līgumu ietvaros pakalpojumi tiek sniegti 20 Latvijas pilsētās. Rezultatīvos rādītājus skatīt sadaļā 2.2.1.;
  15. 2.3.2.2.aktivitātē **Atbalsts ieguldījumiem mikro, maziem un vidējiem komersantiem īpaši atbalstāmajās teritorijās** līdz 2011. gada 31.decembrim ir notikušas 9 atlases kārtas. Kopā aktivitātes ietvaros tika iesniegti 678 projektu iesniegumi. Līdz atskaties perioda beigām tiek īstenoti 45 projekti, kopā 91 projekti ir pabeigti, 381 projektu iesniegumi tika noraidīti. Galvenokārt noraidīšanas iemesls ir, ka projekta iesniegumi neatbilda projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem un finansējuma trūkuma dēļ. Aktivitātē kopumā ir lauzti 143 līgumi. Līgumu pārtraukšanas gadījumi visbiežāk ir saistīti ar savlaicīgu noslēguma pārskata neiesniegšanu vai papildus informācijas neiesniegšanu pie noslēguma pārskata kā rezultātā sadarbības iestāde vienpusēji izbeidz līgumu ar finansējuma saņēmēju;
  16. 3.4.2.1.1.apakšaktivitātes **Valsts nozīmes pilsēt būvniecības pieminekļu saglabāšana, atjaunošana un infrastruktūras pielāgošana tūrisma produkta attīstībai** ietvaros no 2008.gada ir notikušas divas projektu iesniegumu atlases kārtas. Pirmās kārtas ietvaros ir apstiprināti 7 projektu iesniegumi. Otrās kārtas ietvaros ir apstiprināti 14 projektu iesniegumi. Pārskata periodā tika īstenoti 16 projekti, 5 projekti ir pabeigti;
  17. 3.4.2.1.2.apakšaktivitātes **Nacionālas nozīmes velotūrisma produkta attīstība** ietvaros turpinājās 2008.gadā iesniegto un apstiprināto 7 projektu īstenošana, kā rezultātā ir izbūvēta daļa no veloceliņiem. Tai pat laikā pilnībā neviens projekts nav pabeigts;
  18. 3.4.4.1. aktivitātes **Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi** ietvaros notika projektu atlases 8. un 9.kārta. Projektu iesniegumu vērtēšana un savstarpējā salīdzināšana notika kalendārā mēneša ietvaros. 2011.gadā tika izvērtēti 430 projektu iesniegumi un noslēgti 290 līgumi, no kuriem 5 tika pārtraukti. Lielākā daļa projektu tika noraidīti nekvalitatīvas projekta dokumentācijas dēļ. Lai pievērstu projektu īstenošanu uzmanību šiem jautājumiem, EM un LIAA rīkotajos semināros nākamajā pārskata periodā galvenās tēmas būs saistītas ar atbilstošu dokumentācijas noformēšanu, projekta kvalitatīvu īstenošanu;

19. 3.4.4.2.aktivitātes ***Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības pasākumi*** divu kārtu ietvaros ir iesniegti 78 projektu iesniegumi, no kuriem pārskata perioda beigās tiek īstenoti 59 projekti, 2 projektu iesniegumi tika atsaukti, 15 projektu iesniegumi tika noraidīti, savukārt uz pārskata perioda beigām 2 projekta īstenošana ir tikusi pārtraukta;
20. 3.5.2.1.1.apakšaktivitātē ***Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai*** tika organizēta projektu iesniegumu atlases trešā kārtā no 2011.gada 19.septembra līdz 21.novembrim. Tika iesniegti 30 projekta iesniegumi, kas pārskata gadā tika izvērtēti, kā rezultātā tika noslēgts 21 līgums;
21. no 2011.gada 1.decembra tika uzsākta projektu iesniegumu pieņemšana 3.5.2.1.2.apakšaktivitātē ***Pasākumi uzņēmumu siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai***. Programmas mērķis ir būtiski paaugstināt siltumenerģijas ražošanas efektivitāti, veicinot siltumenerģijas, kas ražota, izmantojot atjaunojamos energoresursus, izmantošanu industriālajā ražošanā. Projektu iesniegumu pieņemšana turpināsies līdz 2012.gada 01.februārim;
22. 3.5.2.2.aktivitātē ***Atjaunojamo energoresursu izmantojošu koģenerācijas elektrostaciju attīstība*** tika turpināta projektu iesniegumu atlases pirmajā kārtā, kas norisinājās 2009.gadā, apstiprināto projektu īstenošana.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2011.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2.tabulā.

Atbalstot ***valsts un privātās partnerības projektus***, LIAA administrētās programmas „Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta programmas „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā” pasākumu īstenošanas mērķis ir publiskās infrastruktūras būvniecības, apsaimniekošanas un finansēšanas alternatīvo modeļu (publiskā un privātā partnerība (PPP)) piemērošanas veicināšana, tādējādi uzlabojot sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti un pieejamību valsts un reģionālā līmenī.

Programmas ieviešanas laikā līdzfinansējuma saņemšanai tika iesniegti 23 apakšprojektu iesniegumi no 18 valsts un pašvaldību institūcijām. Apakšprojektu izvērtēšanas rezultātā tika apstiprināta līdzfinansējuma piešķiršana PPP projekta ieviešanas aktivitāšu īstenošanai 14 apakšprojektiem, no kuriem vienam 2010.gadā vienošanās tika izbeigta.

Pārskata periodā tika veikta projektu īstenošanas uzraudzība, tai skaitā 1 pārbaude projekta īstenošanas vietā. 2011.gadā tika pabeigta visu apakšprojektu noslēguma pārskatu izvērtēšana un veikti gala maksājumi.

Apakšprojektu īstenošana noslēdzās 2011.gada 31.martā.

Programmas administrēšanas noslēgumā tika veikts pētījums par *Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētās programmas „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā” ietekmi uz sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti un pieejamību valsts un reģionālajā līmenī*”. Pētījumā tika sniegta situācijas raksturojums PPP jomā Latvijā un kaimiņvalstīs, analizēti īstenotie apakšprojekti un labās prakses piemēri, aplūkotas finansējuma piesaistes iespējas turpmākai PPP modeļa ieviešanai un norādīti galvenie kavējošie faktori PPP modeļa ieviešanai Latvijā, kā arī tika sniegti priekšlikumi PPP modeļa ieviešanas veicināšanai Latvijā. Pētījums un apakšprojektu labās prakses piemēri tika prezentēti LIAA organizētajā programmas noslēguma pasākumā, kā arī tika organizētas diskusijas par aktuālajiem PPP jautājumiem Latvijā. Pasākumā piedalījās apakšprojektu īstenošanā, iesaistīto ministriju darbinieki, kā arī pārstāvji no Publiskās un privātās partnerības asociācijas.

Pētījums ir pieejams LIAA mājas lapas sadaļā *LIAA informatīvie materiāli*.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2011.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2.tabulā.

Apakšprogramma *Tehniskā palīdzība ERAF, ESF un KF fondu apgūšanai* (2007–2013) tika īstenota LIAA tehniskās palīdzības projektu *Atbalsts Eiropas Savienības fondu sadarbības iestādes darbības programmu vadības funkciju nodrošināšanai* un *Tehniskās palīdzības projekts sadarbības iestādes funkciju nodrošināšanai* ietvaros.

Projektu ietvaros tika sagatavoti un izdoti bukleti un faktu lapas par ES fondu aktualitātēm gan papīra, gan elektroniskā veidā, publicēta informācija medijos par projektu iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu, termiņu pagarinājumiem, grozījumiem vai pārtraukšanu LIAA administrētajās ES fondu aktivitātēs un par aicinājumiem piedalīties plānotajos informatīvajos semināros, publicēti informatīvi un izglītojoši raksti preses izdevumos, kā arī organizēti informatīvi semināri. Detalizētu informāciju skatīt 5.sadaļā.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2011.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2.tabulā.

2.2.3. Latvijas uzņēmumu ārējās konkurētspējas pieauguma veicināšana

Budžeta programmas/apakšprogrammas: 28.00.00 „Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana”, 62.06.00 „Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2007-2013)”, 67.06.00 „Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana”, 69.06.00 „3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbības pārrobežu sadarbības projekti”, 62.06.00. „Eiropas Reģionālā attīstības fonda projekti (2007-2013)”

Programmu ietvaros finansēto aktivitāšu mērķis bija **sekmēt uzņēmējdarbības attīstību, veicinot eksporta projektu īstenošanu un investīciju piesaisti** augsto, vidēji augsto un vidējo tehnoloģiju nozarēs, kā arī zināšanu ietilpīgo pakalpojumu nozarēs Latvijā.

Eksporta veicināšanas pasākumi ārvalstīs un Latvijā

Ārējās tirdzniecības veicināšanas departamenta lielākais izaicinājums 2011.gadā bija darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.3.1.1. aktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana” 2.3.1.1.2.apakšaktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana – nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana” projekta *Nozaru nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un eksporta konsultācijas* ieviešana, Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību tīkla paplašināšana un jauna eksporta atbalsta pakalpojuma - nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs uzsākšana.

Pārskata periodā tika atvērtas Latvijas ārējās ekonomiskās pārstāvniecības Lietuvā un Ukrainā. Konkursa kārtībā tika izvēlēts arī Latvijas ārējās ekonomiskās pārstāvniecības Ķīnā vadītājs, kas darbu uzsāks 2012.gada sākumā.

Visi eksporta veicināšanas pakalpojumi uzņēmumiem tika sniegti cieši sadarbojoties LIAA projektu vadītājiem Rīgā ar 12 Latvijas ārējām ekonomiskajām pārstāvniecībām ārvalstīs - Apvienotajā Karalistē, Vācijā, Zviedrijā, Francijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Dānijā, Polijā, Japānā, Krievijā, Lietuvā un Ukrainā.

Lai realizētu projektu *Nozaru nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un eksporta konsultācijas*, tika izveidota pilnīgi jauna Latvijas uzņēmumiem sniegto pakalpojumu uzskaites sistēma. Tas LIAA darbiniekiem nozīmēja ne tikai būtiski atšķirīgu pakalpojumu sniegšanas mehānisma izveidi un iedzīvināšanu, un ar to saistīto dokumentācijas izstrādi, bet arī daudz rūpīgāku attieksmi pret sniegto pakalpojumu kvalitāti, jo par uzņēmumiem sniegtajām pakalpojumu stundām bija jāsaņem parakstīts apliecinājums no uzņēmumiem par pakalpojuma saņemšanu. Latvijas uzņēmumiem savukārt, lai saņemtu jebkuru eksporta atbalsta pakalpojumu, bija jāatbilst prasībām, kuras izriet no Eiropas Savienības struktūrfondu regulējumiem. Tā ir jauna situācija, jo līdz šim eksporta atbalsta

pakalpojumus, piemēram, padziļinātās konsultācijas par ārējiem tirgiem varēja saņemt jebkurš Latvijas uzņēmums, neuzrādot izziņu no Valsts ieņēmuma dienesta nodokļu par parādu neesamību, nenoslēdzot līgumu par atbalsta saņemšanu u.t.t

Rezultātā salīdzinot ar 2010.gadu ir nedaudz samazinājies uzņēmumu skaits, kuriem LIAA 2011.gadā sniedza pakalpojumus. Kopumā 2011.gadā ar Latvijas uzņēmumiem ir noslēgti 415 ilgtermiņa līgumi par atbalsta saņemšanu un sniegti eksporta atbalsta pakalpojumi uz 961 atbalsta pieprasījumu.

Nodrošinot jaunā eksporta atbalsta pakalpojuma ieviešanu, 2011.gadā LIAA noorganizēja 67 uzņēmumu dalību **9 nacionālajos stendos starptautiskajās izstādēs ārvalstīs:** Londonā būvniecības izstādē *Ecobuild*, Londonā dabas produktu izstādē *Natural & Organics Products Europe*, Hannoverē inženierozaru izstādē *Hannover Messe-2011*, Birmingemā inženierozaru piegāžu un kooperācijas izstādē *Subcon-2011*, Tokijā dizaina izstādē *Interior Life Style*, Parīzē apakšveļas izstādē *Mode City 2011*, Maskavā pārtikas izstādē *World Food Moscow 2011*, u.c.

Kā spilgtākā izstāde jāatzīmē Latvijas uzņēmumu dalība dizaina izstādē *Interior Life Style* Japānā. Latvijas stends izstādē Japānā bija viens no populārākajiem un pamanāmākajiem, par ko liecināja gan neskaitāmās klientu uzslavas, gan lielais apmeklētāju skaits, t.i., 300-500 potenciālie sadarbības partneri. Papīra dizaina zīmolu *Purpurs* izstādes organizētāji nominēja kā vienu no četriem interesantākiem zīmoliem izstādē.

Papildus nacionālajiem stendiem LIAA sniedza organizatorisku **atbalstu uzņēmumu dalībai ārvalstīs organizētajās izstādēs ar individuāliem stendiem vai kopstendiem**, organizējot tiešās mārketinga kampaņas pirms izstādes, sniedzot organizatorisko atbalstu stenda rezervācijai, kā arī praktiski kopā ar uzņēmumiem strādājot stendā ar klientiem. Atbalsts tika sniegts vairāk kā **80 uzņēmumiem 30 izstādēs**. Kā būtiskākās jāatzīmē starptautiskā inženierozaru izstāde Vācijā *Hannover Messe-2011*, kur Latvijas uzņēmumiem bija kopstends un starptautiskā piegāžu un kooperācijas izstāde Somijā *Alihankinta – 2011*.

2011.gadā ir noorganizētas **27 tirdzniecības misijas**, kurās piedalījās vairāk kā **250 uzņēmumi**.

Atzinīgi tika vērtēta LIAA organizētā Latvijas uzņēmēju dalība valsts augstāko amatpersonu vizītēs ārvalstīs.

Kā īpaša gan no programmas piesātinātības viedokļa, gan no organizatoriskā viedokļa jāatzīmē **vizīte uz ASV**, kas būtība bija 3 dažādas vizītes uz 3 dažādām ASV pilsētām: Sanfrancisko delegācijas sastāvā piedalījās 30 uzņēmēji, kas pārstāvēja 22 uzņēmumus; Losandželosas - 25 uzņēmēji no 20 kompānijām; Ostinas - 16 uzņēmēji, pārstāvot 12 kompānijas. Vizīte no uzņēmēju viedokļa tika vērtēta kā ļoti sekmīga.

Kā veiksmīga jāatzīmē arī LIAA organizētā Latvijas ekonomikas ministra A.Kampara **vizīte Japānā**. Delegācijas sastāvā piedalījās 9 uzņēmumi no kokapstrādes, telekomunikāciju, elektronikas un enerģētikas nozarēm. Japāņu uzņēmuma pārstāvji pēc vizītes apmeklēja Latvijas uzņēmumus un izrādīja interesi dibināt kopuzņēmums, kā arī tika panākta vienošanās ar Latvijas uzņēmumiem par sadarbību, kā arī jau esošo eksporta apjoma dubultošanu.

Jau otro gadu LIAA ar ļoti labiem panākumiem realizēja valstiska mēroga mārketinga kampaņu **Taste Latvia**, kuras mērķis bija nodrošināt jaunu Latvijā ražotu gala produktu ieiešanu izvēlēta tirgū, Azerbaidžānā, kā arī veicināt jau tirgū esošo produktu atpazīstamību

un noietu. Paralēli Latvija tika popularizēta kā tūrisma gala mērķis, kā arī attiecīgās valsts iedzīvotāji tika iepazīstināti ar Latvijas kultūru un mākslu. 2011.gadā Azerbaidžānā Latviju pārstāvēja 16 jauni Latvijas pārtikas produktu ražotāji, kā arī 6 jau tirgū esoši pārtikas produktu ražotāji. Latvijas dienu ietvaros uz Azerbaidžānu tika eksportētas Latvijas pārtikas ražotāju preces par ~80 000 EUR.

Latvijas dienu Azerbaidžānā *Taste Latvia* (Latviyani duyun) ietvaros tika organizēti dažādi pasākumi:

- Latvijas dienu atklāšanas pieņemšana, kuras ietvaros notika: Latvijas pārtikas produktu degustācija; Latvijas tradicionālo kokteiļu degustācija un bārmeņu šovs; Latvijas modes mākslinieku kolekciju modes skate (Alexander Pavlov, Baiba Ripa, Narciss, Kosmoss, QooQoo, Petra, Sanda Ezeriņa);
- Latvijas ražotāju produktu tirdzniecība 6 veikalos Baku;
- Latvijas fotogrāfa Jura Kalniņa aerofotogrāfiju izstāde galerijā 1969;
- Režisora Jāņa Streiča mākslas filmas „Rūdolfa mantojums” pirmizrāde kinoteātrī Park Cinema, Baku;
- Latvijas Mākslas akadēmijas rektora un grafiķa personālizstāde galerijā QizQalasi;
- Latvijas pavāru un bārmeņu uzstāšanās Azerbaidžānas televīzijas pārraidēs;
- Latvijas ēdienu un dzērienu kartes iekļaušana Azerbaidžānas restorānu ēdienkartē.

Pēc akcijas vairāki Azerbaidžānas importētāji izrādīja interesi par Latvijas ražotāju produktiem. Informācija par tālāko sadarbību būs pieejama 2012.gadā.

Šis bija apjomīgs projekts, kurš tika realizēts sadarbībā ar Ārlietu ministriju, un kura laikā Latvija ļoti plaši izskanēja Baku mēdijos. Projekts, kurš nebija klasisks biznesa projekts, uzskatāmi parādīja valsts institūcijas – šajā gadījumā LIAA, būtisko koordinējošu lomu, organizējot uzņēmumu preču kopīgu piegādi, komplektējot kopīgu kravu, nodrošinot uzņēmumu un iepircēja savstarpējo komunikāciju. Bez LIAA aktīvas iesaistes līgumi starp iepircējiem un uzņēmumiem netiktu noslēgti. Savukārt bez LR Ārlietu ministrijas iesaistes, preces diez vai tik īsā laikā būtu šķērsojušas valstu robežas un sasniegušas Baku veikalu plauktus.

Lai turpmāk realizētu šāda veida valsts mēroga projektus, ir nepieciešama daudz lielāka arī citu valsts institūciju iesaiste un atbalsts, kā arī uzņēmumu vēlme savstarpēji sadarboties.

Diemžēl 2011.gadā būtiski saruka LIAA organizēto Latvijas uzņēmumu **individuālo tiešo vizīšu** skaits pie biznesa partneriem ārvalstīs. Noorganizētas tika **72 vizītes**. Tas bija saistīts ar to, ka atbilstoši 2010.gada 21.septembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.889 „Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 17.jūnija noteikumos Nr.582 "Noteikumi par darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma 2.3.1.1.apakšaktivitātes "Ārējo tirgu apgūšana - ārējais mārketing" sesto un turpmākajām kārtām" no ES struktūrfondu programmas tika izslēgts atbalsts dalībai tiešajās vizītes. Uzņēmumi daudz rūpīgāk izvērtēja nepieciešamību un gatavību doties vizītē, jo komandējuma un ceļa izdevumi 100% apmērā bija jāsedz pašam uzņēmumam.

Pārskata periodā LIAA noorganizēja arī **52 ārvalstu kompāniju individuālās vizītes** pie potenciālajiem sadarbības partneriem Latvijā, lai tie atrastu piegādātājus, izvietotu pasūtījumus vai iegādātos produkciju.

Pārskata periodā dažādu ārvalstu kompāniju delegācijām no Azerbaidžānas, Armēnijas, Ķīnas Tautas Republikas, Korejas, Somijas, Krievijas Federācijas, Itālijas, Izraēlas un Turcijas LIAA gatavoja biznesa programmas, kuru ietvaros tika noorganizēti **10 biznesa forumi**, semināri un prezentācijas par biznesa vidi un sadarbības iespējām ar Latvijas komercsabiedrībām, divpusējās tikšanās un Latvijas komercsabiedrību apmeklējumi. Minētajos pasākumos piedalījās vairāk kā **600 Latvijas uzņēmēju**.

Atbilstoši Latvijas uzņēmumu interesēm un izvēlētajiem mērķa tirgiem LIAA no tās rīcībā esošajām ārvalstu kompāniju datu bāzēm atlasīja potenciālos sadarbības partnerus, tādejādi sniedzot atbalstu uzņēmējiem biznesa partneru meklēšanā.

LIAA administrētajā ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv tika ievietoti **127** Latvijas uzņēmumu **biznesa sadarbības un 16 pētniecības sadarbības piedāvājumi** Tika apkopota informācija un sagatavotas atbildes uz **141** ienākošajiem ārvalstu uzņēmēju **informācijas pieprasījumiem**. Eiropas biznesa atbalsta tīkla (EEN) datu bāzē tika ievietoti un izplatīti **134** Latvijas komercsabiedrību **biznesa piedāvājumi**, kur ar minētajiem piedāvājumiem varēja iepazīties dažādu valstu kompānijas, kuras meklē sadarbības iespējas.

2011.gadā ir pieaudzis ārvalstu kompāniju **ienākošo eksporta pieprasījumu, jeb biznesa sadarbības piedāvājumu** skaits -**775 pieprasījumi**, uz kuriem LIAA sniedza atbildes, nosūtot informāciju par atbilstoša profila un sadarbībā ieinteresētiem Latvijas uzņēmumiem, kā arī sniedza informāciju par ārvalstu kompānijām nosūtot to Latvijas uzņēmumiem. Nemainīgas ir arī ārvalstu uzņēmējus interesējošās nozares - kokapstrādes, metālapstrādes un tekstilnozarēs, liels pieprasījums ir pēc atjaunojamiem energoresursiem (šķeldas).

Veicinot Latvijas uzņēmumu konkurētspēju eksporta tirgū, jau otro gadu LIAA aktīvi iesaistījusies eksporta atbalsta projektā *Izrāviens*, kas tiek realizēts sadarbībā ar Lattelecom, Swedbank, sniedzot konsultācijas 9 dažādu nozaru uzņēmumiem. Šis projekts parāda, kā valstiskais un nevalstiskais sektors kopīgi strādājot un viens otru papildinot, veido lielisku sinerģiju, sniedzot uzņēmumiem tieši tos pakalpojumus, kas tiem ir aktuāli, lai kļūtu konkurētspējīgāki gan pašmāju, gan ārvalstu tirgos.

Informācija un konsultācijas

Vienlaicīgi ar eksporta pakalpojumu sniegšanu, LIAA turpināja sniegt **konsultācijas par ārējiem tirgiem un LIAA pakalpojumiem** un jauno pakalpojumu sniegšanas kārtību. Kopumā 2011.gadā sniegtas 1500 konsultācijas.

Plašs informācijas klāsts par ārējiem tirgiem Latvijas komercsabiedrībām tika nodrošināts LIAA mājas lapas sadaļā *Eksporta tirgi*. Pārskata periodā tika atjaunota un papildināta informācija par **41** ārvalstu tirgu, kā arī ievietota informācija par **2** jauniem tirgiem, informējot uzņēmumus par valsts uzņēmējdarbības vidi, ekonomiku, politiku, ekonomisko sadarbību ar Latviju, jaunumiem tirgū un vispārīgo informāciju.

Papildus pamatojoties uz uzņēmēju pieprasījumiem 2011.gadā tika sagatavoti **47 nozaru tirgus apskati un informatīvi ziņojumi** par dažādām valstīm dažādās nozarēs, kas parādīja nozaru potenciālu, tirgus prasības, ierobežojumus un attiecīgās nozares vadošos ārvalstu uzņēmumus.

LIAA mājas lapā www.liaa.gov.lv sadaļā *Eksporta pasākumi* regulāri tika izvietota informācija par ārējās tirdzniecības un investīciju veicināšanas aktivitātēm, izstādēm, nacionāliem stendiem, eksporta semināriem, tirdzniecības misijām, kontaktbiržām Latvijā un ārvalstīs u.t.t.

LIAA mājas sadaļā *Nozaru izstādes ārvalstīs* tika publicēta informācija par **11 nozaru nozīmīgākajām izstādēm** ārvalstīs 43 valstu skatījumā.

Pārskata gadā LIAA administrētajā ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv, tika publicēta informācija par 2013 Latvijas uzņēmumiem, no kurām 2011.gadā sagatavota informācija par 314 jaunievietotiem uzņēmumiem, papildināta un atjaunota informācija par 1699 Latvijas uzņēmumiem. Visiem Latvijas uzņēmumiem portālā www.exim.lv atjaunoti apgrozījuma, strādājošo skaita un eksporta apjoma dati par 2010. gadu Portālā tika ievietoti arī 515 biznesa sadarbības piedāvājumi, no kuriem 482 bija ārvalstu kompāniju piedāvājumi, bet 33 biznesa piedāvājumi no Latvijas. Ārvalstu sadarbības piedāvājumi visvairāk bijuši no Ukrainas, Lielbritānijas, Polijas, Baltkrievijas, Spānijas, Ķīnas, Lietuvas, Francijas, Zviedrijas, Vācijas, Rumānijas, Turcijas, Ungārijas, Krievijas, kā arī dažādi tenderi no Indijas. Galvenās nozares – kokrūpniecība, pārtikas rūpniecība, vieglā rūpniecība, metālapstrāde un mašīnbūve,

elektronika un elektrotehnika, transports un loģistika, celtniecība, lauksaimniecība, nekustamais īpašums, kā arī dažādi administratīvie un profesionālie pakalpojumi

www.exim.lv portāla pasākumu sadaļā *Events* tika ievietota informācija par 185 pasākumiem vai pasākumu sarakstiem (20 Latvijā un 165 ārvalstīs). Visvairāk ievietota informācija par pasākumiem Ukrainā, Baltkrievijā, Vācijā, Krievijā, Ungārijā, Polijā, Lielbritānijā, Ķīnā, Grieķijā un Izraēlā. Nozīmīgākās nozares pasākumu kalendārā – enerģētika, vide, informāciju un komunikāciju tehnoloģijas, mašīnbūve, tūrisms, celtniecība, pārtikas rūpniecība, lauksaimniecība, biznesa attīstības un investēšanas aktivitātes

Lai paplašinātu zināšanas par būtiskiem jautājumiem, kas jāzina uzņēmumiem eksportējot, kā arī, lai sniegtu izsmelšu informāciju par starptautiskajiem tirgiem, viens no darbības virzieniem, ko LIAA sekmīgi turpināja 2011.gadā, bija **informatīvo un izglītojošo semināru** organizēšana. Detalizētu informāciju skatīt 5.sadaļā.

Investīciju piesaiste

Ārvalstu investīciju piesaiste Latvijā līdz šim ir realizēta kā aktīvs atbalsts ārvalstu investoriem, kas izrādījuši interesi vai jau pieņēmuši lēmumu investēt Latvijā. Tāpat ir popularizētas iespējas investēt Latvijā starptautiskos investīciju forumos un biznesa semināros valsts amatpersonu vizīšu laikā.

Investīciju piesaistes aktīvākai, plānveidīgai un efektīvākai pieejamo, finanšu līdzekļu izmantošanai LIAA pārskata periodā turpināja 2010.gadā uzsāktā **POLARIS procesa** īstenošanu.

POLARIS process® paredz vienotu un saskaņotu ministriju, pašvaldību, infrastruktūras uzņēmumu un valsts iestāžu rīcību stratēģiski nozīmīgu vietējo un ārvalstu investīciju projektu realizēšanā, kā arī paredz iesaistīt procesā arī privāto sektoru, universitātes un zinātniskās institūcijas.

Lai nodrošinātu saskaņotu starpresoru sadarbību sekmīgai investīciju projektu īstenošanai, 2011.gadā tika nodrošināta iepriekšējā gadā izveidotās ***Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padomes***, kuras sastāvā darbojas ekonomikas, satiksmes, finanšu, ārlietu, zemkopības, izglītības un zinātnes, vides, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministri, kā arī tiek pieaicināti valsts un pašvaldību institūciju, infrastruktūras uzņēmumu, nevalstisko organizāciju pārstāvji un citi eksperti, sekretariāta funkciju izpilde.

Pildot **Lielo un stratēģisko investīciju projektu padomes sekretariāta funkciju** tika noorganizētas 7 sēdes, kurās izskatīti 19 problēmjaudājumi, kas saistīti ar investīciju projektu īstenošanu Latvijā un citi investīciju vidi ietekmējoši jautājumi, t.sk. apstiprināta „Ārvalstu tiešo investīciju piesaistes stratēģija 2011.-2017. gadam”, kur noteiktie stratēģiskie rīcības virzieni investīciju vides uzlabošanai iestrādāti Uzņēmējdarbības konkurētspējas, preču un pakalpojumu eksporta veicināšanas un ārvalstu investīciju piesaistes pamatnostādnēs 2012.-2018.gadam.

Jaunā ārvalstu tiešo investīciju piesaistes metodoloģija „POLARIS process” radīta, lai sekmētu ārvalstu tiešo investīciju piesaisti Latvijā, nodrošinot valsts sektora, privātā sektora un pētniecības sektora pārstāvju kolektīvu iesaisti ārvalstu tiešo investīciju projektu realizēšanā. Viens no valsts sektora svarīgākajiem spēlētājiem investīciju piesaistes procesā ir pašvaldības.

Pārskata periodā jau **8 Latvijas pašvaldības** (Cēsis, Jēkabpils, Jūrmala, Liepāja, Rēzekne, Sigulda, Valmiera un Ventspils) ir iesaistījušās **POLARIS procesā** un parakstījušas sadarbības līgumus ar LIAA. Līguma ietvaros LIAA informē pašvaldības par atbalsta programmām un LIAA pakalpojumiem, par Latvijas zinātnisko izstrādņu rezultātiem, jaunu produktu vai tehnoloģiju eksporta potenciālu un attīstības iespējam, veicinās attiecīgas

pašvaldības kā pievilcīgas investīciju teritorijas atpazīstamību, sniedz atbalstu investīciju projektu īstenošanas šķēršļu novēršanā.

Sadarbībā ar pašvaldībām atjaunota informācija par 5 pašvaldību (Liepāja, Ventspils, Valmiera, Rēzekne, Rīga) vispārējo piedāvājumu investoriem. Sadarbībā ar VARAM un pašvaldībām tika sagatavots saturs informatīvajiem materiāliem par 18 Latvijas pašvaldībām. 2012. gadā tiks nodrošināta šo materiālu tulkošana un vizuālā noformēšana (Aizputes novads, Alūksnes novads, Balvu novads, Dobeles novads, Grobiņas novads, Jelgavas novads, Krāslavas novads, Preiļu novads, Rēzeknes novads, Limbažu novads, Siguldas novads, Bauskas novads, Daugavpils novads, Tukuma novads, Ogres novads, Ludzas novads, Valkas novads, Ventspils novads).

POLARIS procesa ietvaros pārskata periodā tika parakstīti **9 sadarbības līgumi ar universitātēm/zinātniskās izpētes institūtiem**: Rīgas Tehniskās universitātes Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes Vispārīgās ķīmijas tehnoloģijas institūtu, Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūtu, Ventspils Augstskolu, Valsts zinātniskā institūta – atvasināto publisko personu „Elektronikas un datorzinātņu institūts”, Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūtu, Daugavpils Universitāti, Latvijas Universitātes aģentūru „Latvijas Universitātes Fizikas institūts”, atvasināto publisko personu „Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs” un Vidzemes Augstskolu.

2011.gadā sagatavoti 8 apraksti par zinātnisko institūciju sasniegumiem, sniegts atbalsts 7 zinātnisko ideju komercializācijai, sagatavoti un izplatīti Latvijā un ārvalstīs 7 informatīvi materiāli par *POLARIS procesu*, zinātnieku izstrādēm un investīciju iespējām: *Metalworking, machinery and Electronics; Greentech; Woodworking; Information technology, Healthcare services, Life sciences un Transportation and logistics*.

Papildus iepriekšminētam, ar sociālo mediju starpniecību publiskoti un ārvalstu medijiem padarīti pieejami 22 informatīvie materiāli par dažādām ar investīciju piesaisti saistītām tēmām.

Ārvalstu investīciju piesaistes metodoloģijas **POLARIS process** īstenošanas procesā ir noslēgti **15 līgumi ar privāto investīciju projektu turētājiem par investīciju piesaisti un sniegts atbalsts 3 investīciju projektu priekšizpētei**. Pārskata periodā regulāri tika atjaunots un izsūtīts LR Ārlietu ministrijai un LIAA ārējās ekonomikas pārstāvniecībām investīciju projektu saraksts un apraksti investoru meklēšanai.

POLARIS procesa īstenošana neaptur un neizslēdz LIAA iepriekš veiktās aktivitātes investīciju piesaistē. Tās tiek turpinātas līdzšinējos apjomos un papildinātas ar POLARIS procesa pasākumiem, ļaujot būtiski paaugstināt Latvijas konkurētspēju ārējo tiešo investīciju piesaistē.

Mārketinga kampaņas investīciju piesaistei un eksporta veicināšanai ietvaros tika noorganizēti 5 investīciju piesaistes pasākumi ārvalstīs un nodrošināta dalība 5 specializētos pasākumos, kā rezultātā nodibināti kontakti ar 92 potenciāliem investoriem un sadarbības partneriem.

Turpinot iepriekšējo gados uzsākot, 2011.gadā LIAA Latvijā noorganizēja **90 vizītes** potenciālajām ārvalstu investoru kompānijām, kas ir par 28% vairāk kā tika plānots.

Pārskata gadā ir **ļoti veiksmīgi noritējusi ienākošo investīciju projektu apkalpošana** - tika apstrādāti **348** potenciālo investoru informācijas pieprasījumi, kas par 16% pārsniedz gadā plānoto, kā arī tika strādāts ar **55 investīciju projektiem** un veikta **27 projektu pēc-uzraudzība**.

LIAA ieguldītā darba rezultātā **17 investīciju piesaistes projektos ir pieņemts lēmums par to īstenošanu Latvijā**, no kuriem 10 projekti ir jauni, bet 7 Latvijā jau strādājošos uzņēmumos ir pieņemti lēmumi par to paplašināšanos. Projektiem īstenojoties, investīcijas sagaidāmas **70 miljonu EUR** apmērā, radot vairāk kā **880 jaunas darba vietas**.

Lai uzlabotu investīciju vidi un nodrošinātu esošo investoru apmierinātību ar sniegtajiem pakalpojumiem un tālāku to attīstību, kā arī lai veicinātu Latvijas kā investīcijām

pievilcīgas valsts tēlu šo kompāniju mātes valstīs, 2012.gadā plānots mērķtiecīgāk strādāt uz projektu pēc-apkalpošanas aktivitātēm.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2011.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.2.4. Drošas, līdzsvarotas un kvalitatīvas patērētāju apgādes ar enerģiju veicināšana

Budžeta apakšprogrammas 60.06.00 „Eiropas komunikāciju tīklu projekti” un 61.06.00 „Kohēzijas fonda projekti”

Eiropas Savienības TEN-E programmas ietvaros noslēdzās projekta **Ģeoloģiskā un ekonomiskā izpēte iespējamai pazemes gāzes krātuves attīstīšanai Latvijā, Dobeles rajonā** īstenošana. Projekta ietvaros 2011.gadā tika sagatavots projekta izpildes un finanšu gala izlietojuma ziņojums, kas tika iesniegts LR Ekonomikas ministrijai un Eiropas Komisijai.

Ģeoloģiskās un ekonomiskās izpētes par dabasgāzes pazemes krātuves iespējamo izveidi Latvijā, Dobeles rajonā gala ziņojums un kopsavilkums ir publiski pieejams LIAA mājas lapas sadaļā – LIAA informatīvie materiāli.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2011.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.3. LIAA veiktie un pasūtītie pētījumi

2011. gadā LIAA veica **3 pētījumus**

1. Pētījums „Programmas „Valsts un privātās partnerības attīstības (PPP) veicināšana Latvijā” ietekme uz sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti un pieejamību valsts un reģionālajā līmenī

Pētījuma mērķis – izpētīt Publiskās un privātās partnerības kā alternatīvā finansēšanas modeļa ietekmi uz sabiedrisko pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošanu programmas „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā” (turpmāk - VPP) ietvaros. Informēt sabiedrību par pētījuma rezultātiem un VPP modeļa ieviešanas turpmākām iespējām.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar Sabiedrību ar ierobežotu atbildību „ERNST & YOUNG BALTIC” par summu 9150 LVL.

Galvenie rezultāti. Pētījums ir informatīvs materiāls par VPP attīstību Latvijā, situācijas salīdzinājums ar kaimiņvalstīm - Lietuvu un Igauniju, par VPP projektu īstenošanas problēmām un nākotnes iespējām, ko savā darbībā turpmāk varēs izmantot pašvaldības, Izglītības un zinātnes ministrija, Tieslietu ministrija, Labklājības ministrija un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

2. Pētījums „Salīdzinošs materiāls angļu valodā par uzņēmuma maksājamiem nodokļiem (galvenokārt, uzņēmumu ienākuma nodokli un nekustamā īpašuma nodokli) Latvijā, Lietuvā, Igaunijā, Polijā un Čehijā.

Pētījuma mērķis - Izveidot praktiski saprotamu nodokļu aprēķina piemēru, akcentējot Latvijas priekšrocības salīdzinājumā ar Latvijas konkurentvalstīm.

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar Sabiedrību ar ierobežotu atbildību „VN Legal Advisors” par summu 634.40 LVL

Galvenie rezultāti. Pētījuma rezultāti tiek izmantoti LIAA ikdienas darbā, kā arī pie konkrētiem uzņēmēju jautājumiem nodokļu piemērošanā.

3. Pētījums par Latvijas lielāko eksportētāju ieinteresētību izmantot LIAA eksporta atbalsta pakalpojumus.

Pētījuma mērķis - noskaidrot Latvijas lielāko eksportētāju ieinteresētību izmantot LIAA eksporta atbalsta pakalpojumus, ko LIAA sniedz Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta "Nozaru nacionālie stendi starptautiskajās izstādēs ārvalstīs un eksporta konsultācijas" ietvaros

Par pētījuma veikšanu tika noslēgts līgums ar Sabiedrību ar ierobežotu atbildību „SKDS” par summu 5026 LVL.

Galvenie rezultāti. Pamatojoties uz iegūto informāciju tika ierosināts veikt grozījumi MK noteikumos Nr.887 "Noteikumi par darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma 2.3.1.1.aktivitātes" 2.3.1.1.aktivitātes "Ārējo tirgu apgūšana"2.3.1.1.2.apakšaktivitāti "Ārējo tirgu apgūšana - nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana".

2.4. Sadarbības partneru finansēto programmu un ārvalstu ieguldījumu programmu ietvaros īstenoto projektu sasniegtie rezultāti un līdzekļu izlietojums

LIAA kopš 2008.gada kā projekta vadošais partneris sadarbībā ar Latvijas Tehnoloģisko centru nodrošina **Eiropas Biznesa atbalsta tīkla** – (turpmāk – EEN) darbību Latvijā. EEN ir lielākais uzņēmējdarbības un inovācijas atbalsta kontaktpunktu tīkls, kas sniedz praktisku informāciju uz specifiskiem jautājumiem ES uzņēmējiem par ES lietām, īpaši izceļot mazos un vidējos uzņēmējus. Eiropas Biznesa tīkls ir viena no Eiropas Komisijas Konkurētspējas un Inovāciju ietvarprogrammas sastāvdaļām, kas darbojas pēc vienas pieturvietas aģentūras principiem, lai sniegtu vienotus pakalpojumus.

Īstenojot projektu LIAA uzņēmējiem kopumā sniedza **645 konsultācijas**, t.sk. konsultācijas par intelektuālā īpašuma tiesībām, biznesa sadarbības jautājumiem, ES finanšu piesaistes jautājumos un par ārējās tirdzniecības un inovāciju jautājumiem, **176 uzņēmumiem konsultācijas sniegtas klātienē**. LIAA sagatavoja **646 atbildes** uz MVU un EEN partnerorganizāciju informācijas pieprasījumiem.

Pārskata periodā tika organizēta virkne informatīvo un izglītojošo semināru, izdoti bukleti, kā arī veiktas dažādas ar informācijas sniegšanu saistītas aktivitātes Detalizētu aprakstu par EEN darbības gaitā sasniegtajiem rezultātīvajiem rādītājiem skatīt 2.2.3. sadaļā un informācijas sniegšanas aktivitātes 5.sadaļā.

LIAA pārskata periodā pabeidza **īstenot Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta finansētu programmu Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā**. Programmas sasniegtie rezultāti un finanšu rādītāji detalizētāk apskatāmi sadaļā 2.2.2.

LIAA 2011.gadā turpināja īstenot 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības projektus: **JOSEFIN**/Joint SME Finace for Innovation, **BSR InnoReg**/Strengthening Innovation Governance in Baltic Non-metropolitan Regions trough Transnational Cooperation, kā arī uzsāka 2 jaunu projektu **StarDust** un **Single CBR Home Market** īstenošanu.

2011.gadā noslēdzās projekta **BSR InnoReg**/Strengthening Innovation Governance in Baltic Non-metropolitan Regions trough Transnational Cooperation īstenošana, kura mērķis

bija inovācijas pārvaldības stiprināšana starptautiskas sadarbības ietvaros Baltijas jūras reģionā ārpus galvaspilsētām. Projekta sasniegtos rezultātus detalizētāk skatīt 2.2.1.sadaļā.

Mazo un vidējo uzņēmēju inovācijas projekta **JOSEFIN/Joint SME Finance for Innovation** sasniegtos rezultātus detalizētāk skatīt 2.2.1.sadaļā

Baltijas jūras reģiona valstis, tai skaitā Latvija, apvienojušās kopīgā projektā **StarDust**, kura laikā iecerēts stiprināt mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēju. Projekta mērķis ir veicināt pētniecības iestāžu, klasteru un mazo un vidējo uzņēmumu tīklu sadarbību. Projekta **StarDust** ietvaros paredzēts izveidot 5 starptautiskus klasterus (uzņēmēju sadarbības tīklus) sekojošās jomās: telekomunikācijās, ūdens apstrādes, tehnoloģijās, ūdens transporta sfērā, dizaina veidošanai komfortablai dzīvei veco ļaužu pansionātos, gados vecākās sabiedrības daļas iesaistīšanai sabiedriskajā dzīvē. Lai izveidotu uzņēmēju sadarbības tīklus, paredzēts organizēt atbalsta pasākumus iesaistītajiem uzņēmumiem un uzņēmumu grupām, kur attiecīgiem Latvijas uzņēmumiem (uzņēmumu grupām) būs iespējams iesaistīties apmācību un kopīgu projektu attīstīšanas pasākumos, kā arī jaunu sadarbības partneru atrašanā. Projekta ieviešanā piedalās 34 projekta partneri un virkne asociēto partneru no 10 Baltijas jūras reģiona valstīm: Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Somijas, Vācijas, Dānijas, Polijas, Islandes. Projekta partneri pārstāv nacionālās ministrijas un attīstības aģentūras visās Baltijas jūras reģiona valstīs. Paredzētais projekta ieviešanas ilgums ir 42 mēneši. LIAA šī projekta ietvaros ir atbildīga par starptautisku finanšu atbalsta instrumentu MVU identificēšanu un izstrādi, lai veicinātu inovatīvu MVU starptautiskas sadarbības projektu finansēšanu un atbalsta instrumentu ieviešanas metožu un investīciju stratēģijas izstrādāšanu. Projekta sasniegtos rezultātus detalizētāk skatīt 2.2.1.sadaļā

2011.gadā tika uzsākta projekta **Single CBR Home Market** ieviešana. Projekts tiek finansēts no ES Reģionālā Attīstības Fonda Centrālās Baltijas jūras reģiona INTERREG IVA programmas 2007.-2013.gadam. Tā ieviešanā piedalās 9 projekta partneri no 3 dažādām Baltijas jūras reģiona valstīm un LIAA ir projekta vadošais partneris. Projekta norises laiks paredzēts no 2011.gada augusta līdz 2013.gada 31.decembrim.

Šī projekta mērķis ir veicināt investīciju piesaisti Baltijas Jūras reģiona inovatīviem uzņēmumiem, sekmēt to izvēršanos starptautiskajos tirgos (it īpaši Baltijas jūras reģionā), veicināt biznesa inkubatoru sadarbību un pārrobežu inkubācijas pakalpojumu saņemšanu. Projekts paredz sākotnēji identificēt galvenos šķēršļus iesaistīto valstu uzņēmējdarbības vidē sekmēt privāto investīciju veikšanu mazos un vidējos uzņēmumos, kā arī paaugstināt jauno uzņēmēju gatavību investīcijām.

Single CBR Home Market projekta ietvaros paredzēts izpētīt un veicināt Centrālās Baltijas jūras reģiona valstu uzņēmumu iespējas efektīvi piekļūt biznesa atbalsta sistēmām šajās valstīs, kā arī radīt labvēlīgus priekšnoteikumus tam, lai reģiona uzņēmumi pēc iespējas vienkārši varētu uzsākt darbību gan kaimiņvalstīs gan eksporta tirgos, izmantojot šo valstu vietējo biznesa inkubatoru tīklu un atvieglotot tiem piekļuvi vietējiem valsts un privātajiem finanšu resursiem. Projekts tika izveidots, lai palīdzētu risināt reģiona vidējo un mazo uzņēmumu internacionalizācijas un izaugsmes problēmas. Reģionā, īpaši starp Ziemeļvalstīm un Baltijas valstīm, vēl arvien pastāv būtiskas atšķirības biznesa likumdošanā, ētikā, kultūrā un nodokļu sistēmās, ir apgrūtināta piekļuve investīciju kapitālam un trūkst uzņēmumu ar starptautiskā biznesa pieredzi, kas varētu palīdzēt risināt pārrobežu izaugsmes problēmas jaunpienācējiem.

2011. gada oktobrī Tallinā notika projekta partneru sanāksme, kurā piedalījās visi projekta partneri un LIAA sanāksmē sniedza prezentāciju par plānoto pētījuma saturu.

Budžeta līdzekļu izlietojums 2011.gadā un salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atspoguļots 2. tabulā.

2.5. Būtiskākie pakalpojumi

Nodrošinot 2003.gada 23.decembrī izdoto Ministru kabineta noteikumos Nr.746 „Valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” nolikums” noteikto LIAA funkciju izpildi, **LIAA sniedza sekojošus pakalpojumus** (detalizēti aprakstīti pārskatā):

- 1) ES fondu aktivitāšu administrēšana 2007.-2013.gada plānošanas periodā;
- 2) informācijas sniegšana par pieejamo Latvijas valsts un ES atbalstu uzņēmējdarbības un inovācijas attīstībai;
- 3) informācijas sniegšana par uzņēmējdarbības uzsākšanu;
- 4) biznesa kontaktu dibināšana Latvijas komersantiem ārvalstīs;
- 5) informācija un konsultācijas par ārējās tirdzniecības jautājumiem;
- 6) eksporta semināru organizēšana Latvijā;
- 7) ārējās tirdzniecības semināru organizēšana Latvijā;
- 8) informācija un konsultācijas Latvijas komercsabiedrībām par jautājumiem saistībā ar ES uzņēmējdarbības vidi un tiesībām uzņēmējdarbības jomā;
- 9) informācija un konsultācijas Latvijas komercsabiedrībām par ES Pētniecības un tehnoloģiskās attīstības 7. Ietvara programmu;
- 10) informācija un konsultācijas Latvijas komersantiem par dizaina risinājumu izmantošanu to konkurētspējas celšanai;
- 11) ārvalsts kompāniju biznesa sadarbības piedāvājumu/pieprasījumu izplatīšanā Latvijas komersantiem;
- 12) informācijas sniegšana ārvalstu kompānijām par Latvijas komercsabiedrībām, to projektiem, precēm un pakalpojumiem;
- 13) informācijas sniegšana ārvalstu kompānijām par uzņēmējdarbības vidi Latvijā;
- 14) tikšanās programmu sagatavošana ārvalstu kompānijām preču un pakalpojumu realizēšanai Latvijā;
- 15) atbalsts ārvalstu kompānijai potenciālo investīciju projektu realizācijai Latvijā;
- 16) reklāmas izvietošana LIAA informatīvajos materiālos;
- 17) valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana apsaimniekojot Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta programmu „Valsts un privātās partnerības attīstības veicināšana Latvijā”.

Saskaņā ar 2010.gada 20.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.638 „Noteikumi par valsts aģentūras “Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” sniegto maksas pakalpojumu cenrādi” LIAA sniedz sekojošus maksas pakalpojumus:

- 1) biznesa kontaktu dibināšana Latvijas komersantiem ārvalstīs;
- 2) tikšanās programmu sagatavošana ārvalstu kompānijām, kuras vēlas Latvijā realizēt preces un pakalpojumus;
- 3) eksporta semināru organizēšana Latvijā;
- 4) reklāmas izvietošana informatīvajos materiālos.

LIAA sniedz pārvaldībā esošas ēkas Pērses iela 2, Rīgā, telpu iznomāšanas pakalpojumus, saskaņā ar 2010.gada 08.jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.515 "Noteikumi par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību, nomas maksas noteikšanas metodiku un nomas līguma tipveida nosacījumiem”.

LIAA veic arī informācijas sniegšanas pakalpojumus saskaņā ar 2006.gada 21.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.940 „Noteikumi par informācijas sniegšanas maksas pakalpojumiem”.

3. Pārskats par LIAA vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai, kā arī informācija par veiktajām strukturālajām reformām un reorganizācijām

LIAA izveidoto iekšējo kontroles sistēmu 2011.gadā ir pārbaudījušas vairākas ārējās institūcijas, kā, piemēram, LR Valsts kontrole, ES fondu Revīzijas iestāde, ES fondu Vadošā iestāde, LR Ekonomikas ministrija, LR Valsts kase, v/a Centrālā finanšu un līgumu aģentūra, v/a Valsts reģionālās attīstības aģentūra.

Ārējo institūciju auditori ir novērtējuši LIAA iekšējās kontroles sistēmu, kas ir izveidota, pamatojoties uz visaptverošiem iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem: kontroles vidi, darba izpildes novērtējumu, risku vadību, kontroles aktivitātēm, uzraudzību, efektīvu informācijas apriti un savstarpēju komunikāciju. Pamatojoties uz auditos konstatētajiem faktiem un pierādījumiem, tika ziņots, ka kopumā LIAA izveidotā vadības un kontroles sistēma darbojas efektīvi un atbilst ES un LR normatīvajiem aktiem.

Tomēr atbilstoši auditoru ieteikumiem nepieciešams uzlabot atsevišķas iekšējās kontroles, piemēram, Biznesa inkubatoru kontrolē, nepieciešams veikt uzlabojumus ES finansējuma saņēmēju pārbaūžu lapās, informācijas sniegšanā ES finansu saņēmējiem, maksājumu pieprasījumu pārbaudes termiņu ievērošanā, jāpilnveido atsevišķu datu ievades savlaicīguma ievērošana un iekšējā kontrole par virsstundu piešķiršanu.

Lai nodrošinātu aģentūras sniegto pakalpojumu atbilstību uzņēmēju un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, LIAA ir izveidota un ieviesta kvalitātes vadības sistēma. LIAA pastāvīgi pilnveido kvalitātes vadības sistēmu, lai nodrošinātu tās atbilstību ne tikai piemērojamo likumdošanas, normatīvo aktu un ISO 9001:2008 standarta prasībām, bet arī panāktu līdzsvaru starp uzņēmēju vajadzību apmierināšanu un aģentūras noteiktajām funkcijām, kā arī radītu pārliecību uzņēmējiem par sniegto pakalpojumu kvalitātes stabilitāti.

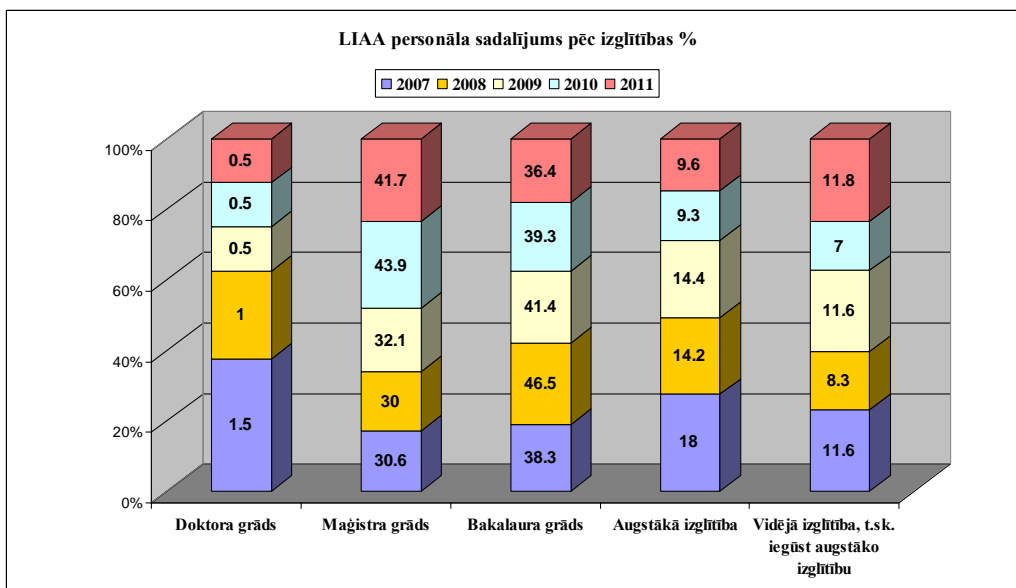
Saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmā 2009.-2013.gadam noteiktajām prasībām, LIAA pārskata periodā izvērtēja iespējamos korupcijas riskus, izstrādāja pretkorupcijas pasākumu plānu un veica regulāru tā uzraudzību. Sadarbībā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja speciālistiem nodrošināja LIAA personāla pretkorupcijas apmācības.

LIAA 2011.gadā nav notikušas strukturālas reformas un reorganizācijas. LIAA organizatorisko struktūru skatīt 5.lpp.

4. LIAA personāls

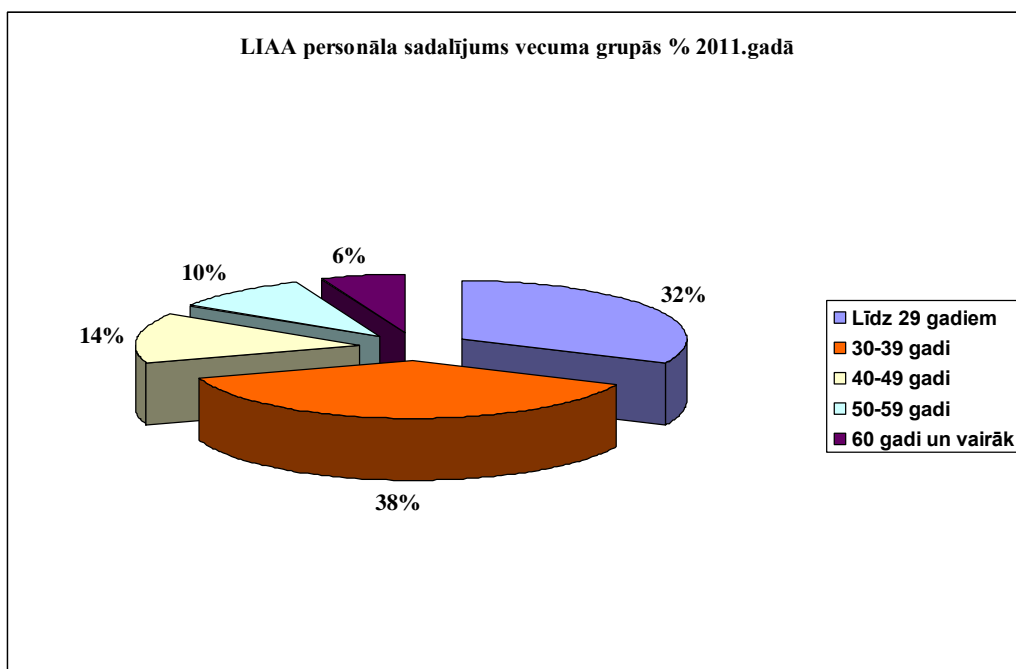
2011.gadā LIAA vidēji bija 211 amata vietas, faktiskais vidējais personāla skaits – 194. Pārskata gadā tika pārtrauktas darba attiecības ar 39 personām un uzsāktas - ar 47. Personāla rotācijas koeficients salīdzinot ar 2010.gadu, kas bija 0,33% ir palielinājies līdz 0,44%, kā arī 2011.gadā ir palielinājies personāla atjaunošanās koeficients no 0,21% līdz 0,24%.

LIAA lielākā vērtība ir augsti izglītots un profesionāls personāls. 88,2% LIAA strādājošo ir augstākā izglītība (tajā skaitā 41,7% maģistra grāds).

LIAA visvairāk strādājošo ir vecumā no 30 līdz 39 gadiem (23,5% sievietes un 14,5% vīrieši) un vecumā līdz 29 gadiem (25% sievietes un 7% vīrieši), personāls no 40-49 gadiem sastāda 14% (9,6% sievietes un 4,4% vīrieši) un 16% (sievietes 10,3%, vīrieši – 5,7%) no visa LIAA personāla ir vecāki par 50 gadiem.

2.diagramma

Pārskata periodā saglabājas samērā augsta personāla mainība, kas rada papildu slodzi strādājošajiem, kā arī ir nepieciešams zināms laiks jauna darbinieka adaptācijai.

LIAA personāla atlase notiek konkursu veidā. Profesionāla un objektīva personāla atlases procesa nodrošināšanai, LIAA direktors izdod rīkojumu par konkursa komisijas izveidi, kura personāla atlases procesu organizē vairākās kārtās, izmantojot punktu vērtējumu sistēmu un organizējot praktiskos pārbaudes uzdevumus un pārrunas. Laika periodā no 2011.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim darbu aģentūrā ir uzsākuši 47 jaunie darbinieki.

Lai nodrošinātu labu pārvaldību, kā arī veicinātu personāla profesionālo izaugsmi un karjeras attīstīšanu, pārskata periodā ir notikusi 29 darbinieku rotācija LIAA ietvaros.

Aģentūra pievērs īpašu uzmanību jauno darbinieku iepazīstināšanai ar amata pienākumiem un iestādes darbību, iepazīstinot ar LIAA funkcijām, uzdevumiem un kolektīvu. Pārbaudes laika beigās ir pozitīvi novērtēta visu jauno darbinieku darba izpilde.

LIAA pārskata periodā piedāvāja augstskolu studentiem izmantot prakses iespējas aģentūrā, kā rezultātā pārskata periodā tika nodarbināti 18 studenti.

Lai sekmētu uzdevumu izpildi, LIAA nodrošina darbinieku kvalifikācijas celšanu. Neskatoties uz ierobežotajiem finanšu līdzekļiem, mācības ir svarīga personāla vadības joma. 2011.gadā mācību procesa organizēšanā personāla profesionālajai attīstībai un kompetences paaugstināšanai darbinieki piedalījās dažādos semināros un pieredzes apmaiņas pasākumos.

5. Komunikācija ar sabiedrību

5.1. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi

Viens no LIAA darbības galvenajiem uzdevumiem ir efektīvas komunikācijas veidošana ar sabiedrību. Aģentūras darbinieki 2011.gadā nodrošināja informācijas pieejamību, savlaicīgumu un atklātumu par LIAA darbību. Sabiedrības informēšanai un izglītošanai izmantoti dažādi sabiedrības informēšanas kanāli.

2011.gadā regulāri tika veiktas dažādas aktivitātes – gatavota un izplatīta informācija plašsaziņas līdzekļiem, sniegtas intervijas un atbildes gan uz uzņēmēju, gan uz žurnālistu jautājumiem par aģentūras kompetencē esošajiem jautājumiem. Tika organizētas konferences un semināri uzņēmējiem un citiem interesentiem. LIAA speciālisti piedalījās arī citu institūciju rīkotajos sabiedrības informēšanas pasākumos.

Tāpat katru nedēļu plašsaziņas pārstāvji un sabiedrība tika informēti par LIAA plānotajiem pasākumiem un aktualitātēm. Ziņas par LIAA jaunumiem un pasākumiem regulāri tika ievietotas aģentūras mājas lapās, ziņu aģentūru LETA un BNS mājas lapu sadaļās *Preses relīzes*. LIAA aktīvi nodrošināja komunikāciju gan vietējā, gan starptautiskajā vidē caur sociālajiem medijiem tādās sociālās vietnēs kā www.twitter.com/LIAALatvija, www.twitter.com/LIAAglobal, www.linkedin.com/LIAA un Facebook.

LIAA mājas lapas sadaļā http://www.liaa.gov.lv/lv/sakumlapa/liaa_zinas/, katru ceturksni tika publicēts informatīvs materiāls „LIAA ziņas” par LIAA īstenotajiem, plānotajiem pasākumiem un sasniegtiem rezultātiem.

Pārskata periodā LIAA iesaistījās arī visā pasaulē populārā skolēnu karjeras izglītības pasākumā, biznesa izglītības biedrības „Junior Achievement – Young Enterprise Latvija” rīkotajā ēnu dienas pasākumā, kur 4 jauniešiem no dažādām Latvijas skolām bija iespēja „ēnot”, LIAA direktoru.

Interneta mājas lapas

Nodrošinot aktuālākās informācijas pieejamību 2011.gadā LIAA uzturēja 7 interneta mājas lapas:

- LIAA oficiālajā mājas lapā www.liaa.gov.lv pieejama informācija par aģentūru, tās funkcijām un uzdevumiem piecās valodās – latviešu, angļu, krievu, ķīniešu un japāņu. Mājas lapā regulāri tiek ievietota un atjaunota informācija par LIAA aktualitātēm, nodrošināta iespēja sekot līdz ES fondu iesniegto projekta iesniegumu vērtēšanai, elektroniski uzdot jautājumus, kā arī iesniegt iesniegumus, pieteikties dalībai semināros un citos LIAA organizētajos pasākumos, iepazīties ar semināru un prezentācijas materiāliem, ārvalstu tirgus izpētes materiāliem, informāciju par ārvalstu izstādēm un gadatirgiem, eksporta mārketinga aktivitātēm un Latvijas nozaru pārskatiem, bukletiem un citu uzņēmējiem svarīgu informāciju;

- informācija par investīciju piesaisti un POLARIS procesu tiek uzturēta mājas lapā www.polarisprocess.com;
- mājas lapā www.een.lv pieejama informācija par Eiropas Biznesa atbalsta tīklu (EEN) un tā pakalpojumiem, kas ir lielākais uzņēmējdarbības un inovācijas atbalsta kontaktpunktu tīkls, kas sniedz praktisku informāciju uz specifiskiem jautājumiem ES uzņēmējiem par ES lietām, īpaši izceļot mazos un vidējos uzņēmējus. EEN ir viena no Eiropas Komisijas Konkurētspējas un Inovāciju ietvarprogrammas sastāvdaļām, kas darbojas pēc vienas pieturvietas aģentūras principiem, lai sniegtu vienotus pakalpojumus;
- LIAA administrētajā ārējās tirdzniecības portālā www.exim.lv Latvijas uzņēmējiem ir iespēja izveidot sava uzņēmuma biznesa profilu tādejādi iepazīstināt ar uzņēmuma darbību un produktiem neierobežotu interesentu loku. Latvijas un ārvalstu kompānijām ir iespēja iepazīties un ievietot informāciju par biznesa piedāvājumiem un pieprasījumiem, uzzināt par eksporta veicināšanas aktivitātēm Latvijā un ārvalstīs;
- ar LIAA iniciatīvu un atbalstu tiek uzturēts Latvijas Industriālā dizaina portāls www.designlatvia.lv, kas ir veidots kā sadarbības un komunikācijas instruments ražotājiem un dizaineriem, kur Latvijas dizaineri prezentē savus darbus, tādejādi uzrunājot ražotājus un aicinot tos uz ilgspejīgu un radošu sadarbību un rosinot tālāku produktīvu projektu veidošanos;
- mājas lapā www.idejukauss.lv interesenti var iegūt informāciju par LIAA īstenoto Latvijas inovatīvo biznesa ideju konkursu, kura mērķis ir veicināt jaunu uzņēmumu veidošanos un sekmēt Latvijas ekonomisko izaugsmi;
- mājas lapā www.innovativelatvia.lv ievietoto informāciju var izmantot gan uzņēmējdarbības uzsācēji, gan uzņēmēji, veidojot izpratni, izglītojoties un motivējot pievērsties inovatīvai uzņēmējdarbībai un jaunu komercdarbības iniciatīvu un komersantu attīstībai, kā arī zinātnieki - par pētniecības un zinātniskās darbības iespējām, ES atbalstu un pētījuma programmām.

Izvērtējot LIAA publicitāti Latvijas medijos, kopumā tā bijusi pozitīva vai neitrāla. 2011.gadā LIAA tika pieminēta **3658 publikācijās**. Visbiežāk medijos pieminētās tēmas bija ārvalstu investīciju piesaiste, LIAA organizētie pasākumi un vispārīga informācija par LIAA darbību.

LIAA izveidotā **Klientu apkalpošanas nodaļa** veica „Vienas pieturas aģentūras” funkcijas, nodrošinot uzņēmējus ar kvalitatīvu informāciju un konsultācijām gan klātienē, gan organizējot seminārus, gan atbildot telefoniski un rakstiski uz uzņēmēju uzdotajiem jautājumiem par LIAA administrētajām valsts atbalsta programmām, uzņēmējdarbības vidi un tās pilnveidošanu, komercdarbības uzsākšanu Latvijā, sadarbības iespējām eksporta veicināšanā u.c. aktivitātēm un pasākumiem. Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti veica sabiedrības informēšanu sniedzot prezentācijas gan LIAA, gan arī citu institūciju organizētajos pasākumos.

Pievilcīgas uzņēmējdarbības vides, mazo un vidējo uzņēmumu attīstības un uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstības sekmēšana, uzņēmējdarbības uzsākšanas un inovācijas veicināšana

LIAA turpināja iepriekšējos gados iesākto **specializētu informēšanas un apmācību pasākumu organizēšanu skolēniem, studentiem, uzņēmējiem un dažāda veida speciālistiem inovācijas jomā**. Detalizētāku aprakstu skatīt 2.2.1. sadaļā.

Valsts atbalsta politikas ieviešana

Klientu apkalpošanas nodaļas speciālisti pārskata periodā sniedza 3730 visaptverošas **konsultācijas** par atbalsta iespējām uzņēmējiem un citiem interesentiem, atbildot uz jautājumiem kā klātienē, tā arī telefoniski un rakstiski (e-pastos un pa pastu).

Klientu apkalpošanas pilnveidošanai, ar 2011.gadu tika uzsākts apkopot informāciju par Latvijā **pieejamajiem atbalsta instrumentiem uzņēmējiem**, ko piedāvā un administrē ne tikai LIAA, bet arī citas iestādes un fondi. Katru mēnesi šāda informācija tiek apkopota un tiek publicēta LIAA mājas lapā.

Izsmēloša un aktuāla informācija par LIAA administrētajām struktūrfondu aktivitātēm (prezentācijas, biežāk uzdotie jautājumi un atbildes, dokumentu piemēri) interesentiem bija pieejama LIAA interneta mājas lapās.

Sabiedrības informēšanai laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” un LIAA interneta mājas lapā tika publicēta informācija par LIAA administrēto ES fondu projektu

iesniegumu pieņemšanas uzsākšanu, termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu.

2011.gadā tika veikti regulāri mediju monitoringi Latvijas nacionālajos un reģionālajos medijos par LIAA administrētajām fondu programmām. Latvijas plašsaziņas līdzekļi atspoguļoja **871 publikācija** par LIAA administrētajām fondu programmām.

Žurnālam *Klubs* par LIAA administrētajām fondu programmām 2007.-2013.gada plānošanas periodam tika sagatavotas **4 publikācijas**: „Skrējiens ar konkurentiem”, „Ja dara – tad ir!”, „Mākslinieks ar modernām tehnoloģijām” un „Latvijas spageti ar itāļu ciltsrakstiem”.

Laikrakstā *Latvijas Avīze* rakstu sērijai „ES atbalsts (konkrētā) reģionā” par LIAA administrētajām atbalsta programmām ES fondu 2007. – 2013.gada plānošanas periodam” tika sagatavotas un publicētas **6 publikācijas**: „ES nauda Zemgalē „Ar cieņu pret ES atbalstu”, „ES nauda Vidzemē „Vidzemē novērtē ES atbalstu”, „ES nauda Kurzemē „ES atbalsts līdzsvarotai izaugsmei”, ES nauda Latgalē „Latgalē izaugsme saista ar ES atbalstu”, „ES nauda Rīgā „Rīgai vislielākās iespējas un ietekme. Rīgas Reģionā visvairāk izmanto ES atbalstu inovācijai” un ES nauda Latvijā „Uzņēmējiem būs papildu atbalsts”.

Decembrī tika sagatavoti un pārraidīti ēterā **2 komercsižeti** par LIAA administrēto programmu „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”, lai informētu daudzdzīvokļu dzīvojamo māju dzīvokļu īpašniekus par programmas nosacījumiem un ieguvumiem. Sižeti tika pārraidīti LTV-1 ēterā **17 reizes**.

Tā kā vairākās valsts atbalsta programmu aktivitātēs iesniegtie projekti bija sasnieguši noteiktu ieviešanas stadiju, LIAA organizēja **20 informatīvus seminārus**, nodrošinot projektu īstenotājus ar informāciju, ko nepieciešams ievērot un zināt, sasniedzot noteiktu projekta ieviešanas stadiju.

Janvārī finansējuma saņēmējiem semināra „**Projekta ieviešana aktivitātē „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai – atbalsts partnerībās organizētām apmācībām”**” laikā tika sniegta vispārīga informācija par projekta ieviešanu, kā arī informācija par iepirkuma procedūru, starpposma pārskata sagatavošanu, projekta uzraudzību un citām aktuālām tēmām

Februārī, aprīlī, jūnijā, augustā un oktobrī semināru „**Kā sagatavot un ieviest projektu programmā „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingš”**”, apmeklētāji tika informēti par programmas sestās un turpmāko kārtu pamatnosacījumiem, projektu

sagatavošanu un iesniegšanas kārtību, vērtēšanas kritērijiem, kā arī projektu īstenošanas prasībām. Pēc semināra apmeklētāji saņēma arī individuālas konsultācijas.

Februārī, aprīlī, jūnijā un septembrī semināru „**Kvalitatīva projekta ieviešana programmā "Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi"**”, apmeklētāji tika informēti par programmas projektu ieviešanas prasībām un kvalitatīvu mājas renovācijas procesu, par pārbaudēm projekta īstenošanas vietā, iepirkuma procedūras veikšanu un finansējuma saņemšanu un uzraudzību, kā arī kvalitatīvu mājas renovāciju (logu montāža, ventilācija, fasādes renovācija, būvuzraudzība). Pēc semināra apmeklētāji varēja saņemt arī individuālas konsultācijas.

Martā, maijā, septembrī un novembrī semināru „**Aktuālās atbalsta programmas uzņēmējiem**” apmeklētāji tika informēti par LIAA, Lauku atbalsta dienesta un Nodarbinātības valsts aģentūras, Latvijas Garantiju aģentūras un Hipotēku bankas aktuālajām ES fondu finansētajām atbalsta programmām.

Aprīlī un oktobrī semināra "**Kvalitatīva projekta ieviešana programmā "Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai"**" apmeklētāji varēja iepazīties ar prasībām projekta iesnieguma dokumentācijas sagatavošanai, vērtēšanas kritērijiem, projekta ieviešanas un uzraudzības, kā arī sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkuma likuma prasībām. Tika sniegtas atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem.

Aprīlī un oktobrī semināru „**Kvalitatīva projekta ieviešana programmā "Jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešana ražošanā"**" apmeklētāji tika informēti par programmas "Jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešana ražošanā" projekta īstenošanas nosacījumiem – grāmatvedības uzskaiti, maksājumu veikšanu, publicitātes prasībām, mantas apdrošināšanu, pārbaužu veikšanas kārtību, atskaišu iesniegšanu un tml.

Decembrī semināru "**Kā kvalitatīvi sagatavot un ieviest projektu programmā „Pasākumi uzņēmumu siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai”**" un „**Nepieciešamie pasākumi dalībai Klasteru programmā**” apmeklētāji tika informēti par aktivitātes pamatnosacījumiem, projektu vērtēšanas kritērijiem, kā arī par projekta ieviešanas prasībām

LIAA aktīvi piedalījās arī, dažādu pašvaldību un citu institūciju organizētajos semināros un konferencēs gan Rīgā, gan Latvijas reģionos, stāstot sabiedrībai par aktuālākajiem jautājumiem ES fondu aktivitātēs. Informācija par atbalsta iespējām tika sniegta arī LIAA stendā izstādēs “Māja un Dzīvoklis 2011” un „Tech Industry 2011”, kā arī EM organizētajā sabiedrības informēšanas kampaņā ***Dzīvo siltāk!***, kuras ietvaros tika sniegtas prezentācijas par aktivitāšu „Atbalsts daudzdzīvokļu māju siltināšanai” un „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” iespējām, nosacījumiem un ieguvumiem **35 semināros**. Kopumā LIAA darbinieki piedalījās **57** citu institūciju organizētajos **pasākumos**.

2011.gadā tika veikti regulāri mediju monitoringi Latvijas nacionālajos un reģionālajos medijos par LIAA administrētajām fondu programmām. Latvijas plašsaziņas līdzekļi atspoguļoja **871 publikācijas** par LIAA administrētajām fondu programmām.

Sabiedrības informēšanai un izglītošanai, informācija par aktivitātēm un ar tām saistītie aktuālie jautājumi tika apkopoti un izdoti **faktu lapās**: „**Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā (aktualizēta)**”; „**Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi**” (aktualizēta); „**Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai**” 3.kārta; „**Augstas pievienotās vērtības investīcijas**” 2.kārta; „**Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketings**” (aktualizēta); „**Pasākumi uzņēmumu siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai**”, „**Klasteru programma**” un „**Mikro, mazo un vidējo komersantu jaunu produktu un tehnoloģiju attīstības programma**”. Faktu lapa "**Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi**" tika izdota arī krievu valodā. Informācija bija pieejama arī elektroniskā veidā LIAA mājas lapas sadaļā *LIAA informatīvie materiāli*.

Lai projekta īstenošanai būtu informēti un nepieļautu kļūdas, LIAA vērsa uzmanību un publicēja mājas lapā apkopoto informāciju par biežāk pieļautām kļūdām projekta īstenošanā un vadībā.

Ārējās ekonomiskās politikas ieviešana (eksporta veicināšana un investīciju piesaiste)

2011.gadā LIAA turpināja iepriekšējos gados iesākto sabiedrības informēšanu, lai nodrošinātu uzņēmējus ar precīzu, izsmelšu un pieejamu informāciju par iespējām saņemt atbalstu eksporta veicināšanā un ārvalstu investīciju piesaistē.

Visplašākā informācija par LIAA aktualitātēm un piedāvātajiem pakalpojumiem bija pieejama LIAA administrētajās interneta mājas lapās, kas regulāri tika papildinātas un aktualizētas.

Sabiedrības izglītošanas pasākumus par investīciju piesaisti skatīt sadaļā 2.2.3.

Lai uzņēmumi vienuviet varētu iegūt informāciju par eksporta atbalsta aktivitātēm, ko organizē gan LIAA, gan citas valsts institūcijas (LR Ārlietu ministrija, LR Ekonomikas ministrija) un sociālie partneri (Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Latvijas Darba devēju konfederācija), ir izveidots kopīgs šo piecu partneru eksporta veicināšanas aktivitāšu plāns. Aktivitāšu plāns ir izvietots LIAA mājas lapā un ir brīvi pieejams jebkuram interesentam http://www.liaa.gov.lv/lv/eksportetajiem/em_am_lddk_ltrk_uc_pakalpojumi/, reizi ceturksnī veikta informācijas aktualizēšana.

Lai paplašinātu zināšanas par būtiskiem jautājumiem, kas jāzina komersantiem eksportējot, kā arī, lai paplašinātu zināšanas par starptautisko tirgu, viens no darbības virzieniem, ko LIAA sekmīgi turpināja 2011.gadā, bija **informatīvo un izglītojošo semināru** organizēšana.

Informācija par visiem plānotajiem LIAA semināriem 2011.gadā regulāri un strukturēti tika ievietota aģentūras mājas lapas www.liaa.gov.lv sadaļā *Pasākumi* un *Eksporta pasākumi*, par EEN organizētajiem pasākumiem www.een.lv sadaļā *Pasākumi*, starptautiskajiem semināriem un konferencēm www.exim.lv sadaļā *Events*.

Kopumā, t.sk. ar EEN atbalstu, 2011.gadā tika noorganizēti **34 semināri**, kuros piedalījās vairāk kā **2000 dalībnieki**, un kuros uzņēmēji tika iepazīstināti ar ārvalstu tirgu īpatnībām un attīstības tendencēm, informācijas resursiem par attiecīgo tirgu, sadarbības nosacījumiem, perspektīvajām nozarēm, specifiskiem ārējās tirdzniecības jautājumiem u.t.t.

Īpaši var izcelt seminārus par interneta mārketinga izmantošanu uzņēmēju konkurētspējas nodrošināšanai. Sekojot uzņēmēju interesēm, LIAA 2011.gadā rīkoja trīs seminārus par uzņēmējiem svarīgu tēmu - interneta iespēju izmantošanu. Semināros piedalījās vairāk kā 400 uzņēmēji. Seminārā „**E-komercija – priekšrocība vai nepieciešamība 21.gs. globālās ekonomikas apstākļos?**” apmeklētāji ieguva zināšanas par E-biznesa stratēģijas priekšrocībām; e-veikala izmantošanu pārdošanas rezultātu veicināšanai u.t.t.,. Seminārā „**Enerģijas malks tavam biznesam – kā piesaistīt klientus ar interneta palīdzību**” apmeklētāji uzzināja kāpēc un kā reklamēties tiešsaistē un kā mērīt rezultātus, bet seminārā „**Web marketings – kā pārdot vairāk?**” dalībnieki guva atbildes uz daudziem svarīgiem jautājumiem, tostarp par interneta rīkiem, kas palīdz sasniegt potenciālos klientus un novērtēt rezultātus, par ļoti efektīvu instrumentu dažādas ekonomiska rakstura informācijas analizēšanai par pasaules tirgiem. Lai nodrošinātu iespēju pēc iespējas vairāk interesentiem iepazīties ar aktuālo informāciju, semināri „**E-komercija – priekšrocība vai nepieciešamība 21.gs. globālās ekonomikas apstākļos?**” un „**Web marketings – kā pārdot vairāk?**” tika translēti tiešraidē LIAA mājas lapā www.liaa.gov.lv. LIAA semināru video ierakstus var noskatīties mājas lapas sadaļā *Video un prezentācijas*:

http://www.liaa.gov.lv/lv/sakumlapa/video_un_prezentācijas/.

EEN ietvaros tika noorganizēti **17 semināri**, t.sk, **11 - informatīvi** par inovācijām, ārējiem tirgiem un ES aktuāliem jautājumiem un **6 apmācību semināri** Latvijas uzņēmējiem

par biznesa un inovāciju spēju paaugstināšanai. Kopumā semināros zināšanas ieguva **962 uzņēmēji**.

Informatīvo semināru tēmas bija par aktuāliem ES tematiem, kā, piemēram, „**Intelektuālā īpašuma tiesības un to regulējums ES**”, „**Kas jāzina uzņēmējiem par ES standartizāciju un CE marķējumu**”, „**ES publisko iepirkumu regulējumi – Vācijas piemērs**”, „**Mašīnu drošības direktīvas ieviešana un aktualitātes ES standartizācijas politikā**”, „**ES atbalsta programmas uzņēmumu izaugsmei**”, „**REACH ES direktīva, ķīmisko vielu klasifikācija**”. Uzņēmēju lielā semināru apmeklētība liecināja par aktuālajiem jautājumiem LIAA rīkotajos apmācību semināros, kā, piemēram, „**Eksporta prasmju seminārs eksporta uzsācējiem**”, „**Veiksmīgas darbības pamats ārējos tirgos - ilgtermiņa stratēģija**” un „**Ilgspējīgs dizains**”.

Sabiedrības informēšanai LIAA sniedza publikācijas dažādos Latvijas laikrakstos. Kopumā par LIAA un EEN organizētajiem pasākumiem **tika publicētas 68 publikācijas**, t.sk., žurnālā „Kapitāls” publicēta **9 rakstu sērija** par aktuāliem ES tematiem: „**Latvijas pakalpojuma eksporta iespējas Vācijā**”; „**Latvijas pakalpojuma eksporta iespējas Zviedrijā**”; „**Latvijas pakalpojuma eksporta iespējas Norvēģijā**”; „**Improve – uzņēmumu inovāciju līmeņu noteikšanas sistēma**”; „**ES atbalsta programmas**”; „**ES 7.Ietvara programma**”; „**Pārtikas produktu sertificēšana**”; „**Kokmateriālu sertificēšana**” un „**Elektro iekārtu sertificēšana**”.

2011.gada februārī sāka darboties **jaunā, uzlabotā EEN mājas lapa**, kas veidota pēc jaunā EEN kopējā vizuālā tēla, kas kopīgs visām EEN partnerorganizācijām. Mājas lapa ir pieejama ne tikai jaunā veidolā, bet arī papildināta ar vairākiem jauninājumiem. Tagad mājas lapā ir pieejami biznesa sadarbības piedāvājumi, kā arī tehnoloģiju sadarbības piedāvājumi no citām EEN projektā iesaistītajām valstīm. Dažādi uzņēmumi, kas meklē sadarbības partnerus, vēlas pirkt un pārdot, piedāvā vai vēlas iegādāties jaunus un inovatīvus tehnoloģiskus risinājumus - tas viss ir atrodams jaunizveidotajā mājas lapā. Ir paplašināts arī pasākumu kalendārs, kur var atrast ne tikai EEN Latvijā un LIAA organizētos pasākumus, bet arī ārvalstu partnerorganizāciju pasākumus.

EEN mājas lapā www.een.lv sadaļā *EEN informatīvie izdevumi* tika ievietoti **5 informatīvie izdevumi**, kur katrā izdevumā tika piedāvāts apskats par aktuālajiem biznesa sadarbības piedāvājumiem, izstādēm, noderīgajiem informācijas avotiem u.t.t..

Pārskata periodā tika sagatavota **faktu lapa „MVU atgriezeniskās saites mehānisms”** un **atjaunotas faktu lapas** par tirdzniecību ar trešajām valstīm un CE marķējumu.

Pārskata periodā EEN izdeva **brošūru „ES atbalsta programmas uzņēmumu izaugsmei”**, kuras mērķis ir radīt izpratni par dažādām ES atbalsta programmām, rosinot MVU izmantot piedāvātās iespējas, lai attīstītu uzņēmumus un to radītos produktus un pakalpojumus, kā arī palielinātu konkurētspēju vietējos un starpvalstu tirgos. Brošūrā ir sniegta pamatinformācija par ES atbalsta programmām, kā, piemēram, programma EUREKA vai programma Erasmus - jaunajiem uzņēmējiem, u.c., kā arī tiek sniegtas norādes detalizētas informācijas iegūšanai par aktuāliem uzsaukumiem un pieteikumu sagatavošanu. Visi informatīvie materiāli ir pieejami EEN mājas lapas sadaļā *Publikācijas*.

Sākot ar 2011.gada jūniju, EEN uzsāka piedāvāt uzņēmējiem un citiem interesentiem jaunu iespēju – iepazīties ar EEN sagatavotajiem regulārajiem informatīvajiem izdevumiem: „**Eiropas Savienības likumdošanas ziņas**”, kurā tiek apskatīti jaunākie pieņemtie, kā arī plānotie ES normatīvie

akti un citas aktualitātes likumdošanas jomā un „**Eiropas Savienības atbalsta programmu ziņas**”, kas paredzētas ikvienam, kurš ir pazīstams ar ES atbalsta programmām un vēlas iesaistīties starpvalstu sadarbībā - aktuālākie programmu uzsaukumi un ārvalstu sadarbības partneru piedāvājumi dalībai programmu projektos.

Lai nodrošinātu uzņēmējus ar informāciju par LIAA piedāvātajiem pakalpojumiem ārvalstu tirgos, kur atvērtas aģentūras pārstāvniecības, lai dalītos pieredzē, kas jāņem vērā strādājot attiecīgā ārvalstu tirgus uzņēmējiem, jūnijā un decembrī tika organizētas LIAA ārējo ekonomisko pārstāvniecību darbinieku, EEN darbinieku un uzņēmēju **kontaktbiržas un semināri**. Pasākumos kopumā piedalījās **513 uzņēmēji**.

2011.gada decembrī tika organizēts gada nozīmīgākais **uzņēmējdarbības forums**, kurā **507 uzņēmēji** varēja vienkopus iegūt informāciju par dažādiem atbalsta veidiem uzņēmējdarbības veicināšanai un konkurētspējas celšanai. Forumā starptautiski atzīti ārvalstu lektori sniedza lekcijas par uzņēmējdarbības, zinātnes un patērētāja mijiedarbību, kā arī sniedza prezentācijas un vadīja diskusijas par dažādu jomu un faktoru ietekmi uzņēmējdarbībā un tās attīstībā kā, piemēram, par veiksmīgas uzņēmējdarbības pamatelementiem, ārējiem tirgiem un starpkultūru komunikāciju un tehnoloģiju lomu uzņēmuma izaugsmē. Pasākuma laikā uzņēmēji varēja saņemt individuālās LIAA ekspertu konsultācijas par aktuālajām ES fondu atbalsta programmām uzņēmējdarbības un eksporta

uzsākšanai, biznesa attīstībai un citiem atbalsta pakalpojumiem un gūt atbildes uz interesējošiem jautājumiem. Pastāvēs, kas mainīsies – tā bija viena no galvenajām atziņām gan ekspertu, gan dalībnieku vidū LIAA rīkotajā biznesa forumā.

LIAA sadarbībā ar EM jau septīto gadu organizēja konkursu **Eksporta un inovācijas balva**, lai paustu atzinību un apbalvotu sekmīgākos Latvijas komersantus, kas veicina Latvijā ražotu produktu nostiprināšanos vietējā tirgū, to eksporta un kvalitātes pieaugumu un stimulē produktu ar augstu pievienoto vērtību un inovāciju ieviešanu ražošanā. Sākotnēji konkurss tika veidots, lai novērtētu Latvijas sekmīgākos eksportētājus. 2008.gadā pirmo reizi uzņēmumi tika apbalvoti arī kategorijā *Inovativākais produkts*, bet 2009.gadā konkursā tika vērtēti un apbalvoti arī uzņēmumi – *Importa aizstājējprodukta ražotāji*. Savukārt sākot ar 2010.gadu, jaunam titulam *Rūpnieciskais dizains* varēja pieteikties tie komersanti, kuru produktam bija izstrādāts rūpnieciskais dizains un kas bija daudz pārāks salīdzinājumā ar iepriekš izstrādātajiem vai citiem tirgū esošajiem produktu dizainiem. 2011.gadā tika saņemti 106 pieteikumi. Konkursa finālā tika izvirzīts 31 uzņēmums.

2011.gada 15.decembrī tika noorganizēts konkursa noslēguma pasākums un laureātu apbalvošana Rīgas Latviešu biedrības namā ar konkursa patrona Latvijas Valsts prezidenta Andra Bērziņa piedalīšanos.

Visi konkursa laureāti saņēma atzinību. Pirmo divu vietu ieguvējiem katrā kategorijā būs iespēja bez maksas piedalīties komersantu delegāciju sastāvā augstāko amatpersonu ārvalstu vizītēs, LIAA organizētajās tirdzniecības misijās vai individuālos darījuma braucienos. Eksporta čempions un pirmo trīs vietu ieguvēji katrā kategorijā varēs izmantot speciāli šim konkursam izveidoto kvalitātes zīmi uz produktiem un mārketinga materiāliem.

Informācija par visiem konkursa dalībniekiem ir ievietota LIAA mājas lapā http://eksporta_un_inovācijas_balvas_laureati_2011 ar tiešsaisti uz uzņēmuma mājas lapu un publicēta speciālajos eksporta mārketinga materiālos, kā arī LIAA ārējās tirdzniecības mājas lapā www.exim.lv.

5.2. Pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai par apmierinātību ar LIAA darba kvalitāti un to rezultāti

Lai noskaidrotu sniegto pakalpojumu kvalitātes novērtējumu LIAA 2011.gadā veica regulāras klientu aptaujas. Izvērtējot aptaujās iegūtos rezultātus, LIAA darbība tika novērtēta ļoti pozitīvi.

Atzinīgi novērtējumi par sniegto pakalpojumu un aģentūras darbinieku ieguldīto darbu eksporta veicināšanā un investīciju piesaistē tika saņemti no vēstniecībām, pašvaldībām un dažādiem Latvijas un ārvalstu uzņēmumiem.

Klientu apmierinātības pētīšanai tika analizētas arī publikācijas dažādos plašsaziņas līdzekļos. Apkopotajā informācijā tika analizēta mēdiju attieksme par LIAA kompetencē esošām tēmām. Apkopojums tika veidots regulāri, katru mēnesi.

Klientu apmierinātības un ieinteresētības noskaidrošanai tiek veikta LIAA mājas lapas apmeklētāju statistikas analīze. 2011.gadā visvairāk apmeklētās sadaļas bija *ES fondi*, *Eksportētājiem un Investīcijas*.

LIAA mājas lapā ir nodrošināta iespēja iesniegt arī elektroniski sagatavotus iesniegumus un priekšlikumus LIAA darbības pilnveidošanai.

Lai pilnveidotu klientiem sniegto pakalpojumu nodrošināšanu, LIAA nākamajā pārskata periodā plāno:

- izstrādāt klientu servisa standartu;
- attīstīt klientu elektronisko pakalpojumu sistēmu, kas nodrošinās mūsdienīgu informācijas apriti un komunikāciju;
- turpināt pilnveidot ES fondu vadības procesu.

5.3. Sadarbība ar nevalstisko sektoru

Pārskata periodā LIAA aktīvi sadarbojās ar nozaru asociācijām regulāri informējot tās par sadarbības piedāvājumiem, biznesa pieprasījumiem, rīkotajām tirdzniecības misijām, iespējamo dalību starptautiskajās izstādēs.

Ar mērķi uzlabot uzņēmējdarbības vidi un sekmēt ārvalstu investīcijas Latvijā, 2011.gada maijā LIAA organizēja ikgadējo Latvijas valdības un Ārvalstu investoru padomes Latvijā augsta līmeņa tikšanos.

2011.gadā LIAA organizētajās LR Ārlietu ministrijas, LR Ekonomikas ministrijas un LIAA trīspusējās sanāksmēs reizi ceturksnī piedalījās arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras un Latvijas Darba devēju konfederācijas pārstāvji, lai pārrunātu īstenotos un plānotos eksporta veicināšanas pasākumus.

2011.gada 9.augustā starp LIAA, LR Ārlietu ministriju, LR Ekonomikas ministriju, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru un Latvijas Darba devēju konfederāciju tika parakstīts *Saprašanās memorands* par sadarbību, pārstāvot Latvijas ekonomiskās intereses ārvalstīs.

6. 2012.gadā plānotie pasākumi

6.1. Galvenie uzdevumi 2012.gadā

LIAA galvenie uzdevumi:

- nodrošināt četrpadsmit Latvijas Ārējo ekonomisko pārstāvniecību uzturēšanu ārvalstīs;
- veicināt un atbalstīt Latvijas eksportspējīgu uzņēmumu attīstību un produktu virzīšanu ārvalstu tirgos;
- atbalstīt un veicināt inovatīvu uzņēmumu attīstību;
- veicināt sadarbību starp uzņēmējiem un zinātniskajām organizācijām, atbalstot jaunu produktu un tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu ražošanā, kā arī nodrošināt uz zināšanām un inovācijām balstīta ekonomikas modeļa veidošanu;
- īstenot investīciju piesaisti;
- īstenot ārvalstu investīciju piesaistes nodrošināšanai LIAA izstrādāto investīciju piesaistes metodiku *POLARIS process*;
- nodrošināt uzsākto un plānoto ES fondu aktivitāšu administrēšanu;
- sniegt konsultācijas un informēt uzņēmējus par LIAA sniegtajiem pakalpojumiem.

6.2. Plānotie sadarbības projekti un pētījumi

LIAA 2012.gadā darbu turpinās darbu Eiropas Komisijas izveidotais *EEN* Latvijā jeb Eiropas mēroga atbalsta tīkls uzņēmējiem, kas nodrošina vienotus pakalpojumus uzņēmējdarbības un inovāciju jomā. Latvijā tā darbību nodrošina tā galvenais koordinators – LIAA, kā arī otra partnerorganizācija – Latvijas Tehnoloģiskais centrs.

Ar mērķi veidot starptautisko kontaktu loku, kā arī iekļauties ES Baltijas jūras reģiona vienotā inovācijas politikā un pārnest vai dalīties ar citām valstīm labākajā pieredzē, LIAA turpinās piedalīties starptautiskos projektos:

- JOSEFIN/Joint SME Finance for Innovation;
- European Knowledge Transfer Society” (EuKTS);
- BSR Stardust;
- Single CBR Home Market (Home Market).

2012.gadā LIAA plāno veikt sekojošus pētījumus:

- Ekonomiskās analīzes (feasibility) **pētījumu** par Latvijas metālapstrādes un mašīnbūves nozari, kokrūpniecības nozari un par Latvijas iespējām nodrošināt ārpakalpojumu centru (shared service center) darbību;
- **pētījumu** par pārrobežu sadarbības šķēršļiem maziem un vidējiem uzņēmumiem Latvijā, Igaunijā, Somijā un Zviedrijā projekta *Single CBR Home Market* ievaros.

6.3. LIAA finanšu saistības

LIAA 2012.gadā ilgtermiņa saistībās plānoti 71 655 625 lati:

1. Kohēzijas fonda projektu īstenošanai (2007.-2013.) - 11 648 674 lati;
2. Atmaksām valsts pamatbudžetā par Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu (2007-2013) – 3 215 409 lati;
3. Eiropas Reģionālā attīstības fonda projektu īstenošanai (2007.-2013.) - 49 798 555 lati;
4. Eiropas Sociālā fonda projektu īstenošanai (2007.-2013.) - 5 329 017 lati;
5. Eiropas Kopienas iniciatīvas - Konkurētspējas un inovāciju programmas projekta „Eiropas Biznesa atbalsta tīkls Latvijā” īstenošanai - 271 119 lati;
6. Atmaksām valsts pamatbudžetā par 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu" – 49 513 lati;
7. 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" Baltijas jūras reģiona programmas projektu JOSEPHIN, StarDust un Single CBR Home Market īstenošanai - 154 573 lati;
8. Tehniskajai palīdzībai Eiropas Savienības fondu apgūšanai (2007-2013) - 1 187 055 lati;
9. Starptautiskajai sadarbībai – līdzdalības maksai Pasaulē investīciju aģentūru asociācijā - 1 710 lati.